

WESP Jeugdzorg
Componistenlaan 55a
2215 SN VOORHOUT
T 0252-372053
F 0252-371152
E jeugdzorg@wespweb.nl
W www.wespweb.nl

September 2006

Eigen Kracht conferenties

Jaarcijfers 2005

Colofon

- Titel: Eigen-kracht conferenties. Jaarcijfers 2005
- Auteur: Fiet van Beek (WESP Jeugdzorg)
(www.wespweb.nl)
- Medewerkers: Fiet van Beek, Machteld Guijt, Jacqueline Romijn
- Opdrachtgever: Eigen Kracht *Centrale*
(www.eigen-kracht.nl)
- Met dank aan: Rob van Pagée, de regiomanagers van Eigen Kracht en de Eigen-kracht coördinatoren die in 2005 een Eigen-kracht conferentie hebben afgerond

©2006 Stichting WESP (II)

Alle rechten zijn voorbehouden. Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting WESP (II).

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 jo. het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471, en art. 17 Auteurswet 1912, dient men de krachtens art. 17 lid 2 Auteurswet 1912 verschuldigde vergoeding vooraf met WESP BV overeen te komen en te voldoen. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze rapportage in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Stichting WESP (II) te wenden.

No part of this report may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from Stichting WESP (II).

Inhoudsopgave

1. Opzet van het onderzoek	7
1.1. Inleiding.....	7
1.2. Doel.....	7
1.3. Onderzoeksvragen.....	7
1.4. Methode van onderzoek.....	9
1.5. Verloop van het onderzoek.....	10
1.6. Terminologie.....	11
2. Aanmelding bij Eigen Kracht	13
2.1. Inleiding.....	13
2.2. Aantal aanmeldingen.....	13
2.3. Wachtlijst.....	14
2.4. Aanmelders.....	14
2.5. Duur hulpverlening.....	15
2.6. Achtergrondproblematiek.....	15
2.6.1. Problemen.....	15
2.6.2. Zorgen en vragen.....	16
2.7. Achtergrondkenmerken aangemelde volwassenen.....	18
2.8. Achtergrondkenmerken aangemelde kinderen.....	18
2.8.1. Aantal.....	18
2.8.2. Leeftijd.....	18
2.8.3. Geslacht.....	19
2.8.4. Etniciteit.....	19
2.8.5. Verblijfplaats.....	19
2.9. Samenwerking aanmelder en Eigen-kracht coördinator.....	19
3. Geen Eigen-kracht conferentie (fase 1 zaken)	21
3.1. Inleiding.....	21
3.2. Aantal.....	21
3.3. Reden.....	21
3.4. Aantal contacten.....	22
3.5. Aanmelders.....	22
3.6. Duur hulpverlening.....	23
3.7. Achtergrondproblematiek.....	23
3.7.1. Problemen.....	23
3.7.2. Zorgen en vragen.....	24
3.8. Achtergrondkenmerken kinderen.....	25
3.8.1. Aantal.....	25
3.8.2. Leeftijd.....	25
3.8.3. Geslacht.....	25
3.8.4. Etniciteit.....	25
3.8.5. Verblijfplaats.....	25
4. De Eigen-kracht conferentie (fase 2 zaken)	27
4.1. Inleiding.....	27
4.2. Aantal Eigen-kracht conferenties.....	27
4.3. Duur van voorbereiding.....	28
4.4. Aanmelders.....	28
4.5. Duur hulpverlening.....	29
4.6. Achtergrondproblematiek.....	29
4.6.1. Problemen.....	29
4.6.2. Zorgen en vragen.....	30

4.7. Achtergrondkenmerken kinderen.....	31
4.7.1. Aantal.....	31
4.7.2. Leeftijd.....	31
4.7.3. Geslacht.....	31
4.7.4. Etniciteit.....	31
4.7.5. Verblijfplaats.....	31
4.8. Locatie van de Eigen-kracht conferentie.....	32
4.9. Tijdstip.....	32
4.10. Duur.....	32
4.11. Aantal deelnemers.....	33
4.12. Afwezigen.....	35
4.12.1. Aantal.....	35
4.12.2. Niet welkom.....	35
4.13. Resultaat.....	35
4.14. Inhoud plan.....	36
4.14.1. Wijziging verblijfplaats.....	36
4.14.2. Vraag om professionele hulp.....	36
4.14.3. Evaluatie.....	36
4.14.4. Noodplan.....	37
5. Tevredenheid aanmelders.....	39
5.1. Inleiding.....	39
5.2. Informatie.....	39
5.3. Waardering Eigen-kracht conferentie.....	39
5.4. Waardering plan.....	40
5.5. Waardering Eigen-kracht coördinator.....	40
5.6. Waardering Eigen-kracht regio-manager.....	40
5.7. Overige opmerkingen en suggesties.....	41
6. Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en sociaal netwerk.....	43
6.1. Inleiding.....	43
6.2. Informatie.....	43
6.2.1. Inleiding.....	43
6.2.2. Voldaan aan informatiebehoefte.....	43
6.2.3. Informatie door de Eigen-kracht coördinator.....	44
6.2.4. Informatie door de aanmelder/professional.....	44
6.2.5. Informatie door andere professionals.....	44
6.3. Meewerken aan een oplossing.....	45
6.3.1. Inleiding.....	45
6.3.2. Informatie geven.....	45
6.3.3. Vragen.....	45
6.3.4. Zeggen.....	45
6.3.5. Meewerken aan de oplossing.....	46
6.4. Waardering Eigen-kracht conferentie.....	46
6.5. Waardering plan.....	47
6.6. Waardering coördinator.....	48
6.7. Overige opmerkingen en suggesties.....	48
7. Tevredenheid kinderen.....	51
7.1. Inleiding.....	51
7.2. Achtergrondkenmerken respondenten.....	51
7.3. De Eigen-kracht conferentie.....	51
7.4. Plan.....	52
7.5. Eigen-kracht coördinator.....	52
7.6. overige opmerkingen.....	53
8. Samenvatting en conclusies.....	55

8.1. Inleiding.....	55
8.2. Aanmeldgedrag.....	56
8.3. Resultaat en verloop Eigen-kracht conferenties.....	57
8.3.1. Fase 1 zaken	57
8.3.2. Fase 2 zaken	57
8.3.3. Inhoud plannen	58
8.4. Vergelijking zaken wel en niet Eigen-kracht conferentie	59
8.5. Informatie aan de deelnemers	59
8.6. Tevredenheid aanmelders	60
8.7. Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en netwerk.....	62
8.8. Tevredenheid deelnemende kinderen en jongeren.....	63
Bijlagen:	
Bijlage 1: Registratieformulier 2005	65
Bijlage 2: Tevredenheidsformulier aanmelder 2005.....	78
Bijlage 3: Tevredenheidsformulier volwassenen 2005.....	81
Bijlage 4: Tevredenheidsformulier kind 2005	86
Literatuurlijst.....	89

1 Opzet van het onderzoek

1.1 Inleiding

Eigen Kracht is een besluitvormingsmodel waarin families zelf beslissen over wat zij nodig hebben aan hulp en steun om problemen van kinderen in hun familie te kunnen oplossen. In dit proces wordt meestal nauw samengewerkt met een aanmeldende instelling, echter het is niet de professional maar de familie die een plan bedenkt. Bij de uitvoering van dit plan worden zowel hulpbronnen van binnen als buiten de familie benut (van Beek, 2003a). Eigen Kracht is de Nederlandse naam voor een model dat internationaal bekend staat als 'family group conferencing'^a. Het is afkomstig uit Nieuw Zeeland en wordt ondermeer toegepast in Australië, VS, Groot Brittannië en de Scandinavische landen (zie ondermeer Budford, Merkel-Holguin, Nixon, 2003).

In Nederland werden de eerste Eigen-kracht conferenties in 2001 gehouden. Sindsdien neemt het aantal gestaag toe (zie pagina 55).

Vanaf het begin is de invoering gevolgd met onderzoek en zijn gegevens verzameld die van belang zijn voor de implementatie van het Eigen-kracht model. Eerder werden de resultaten van 2001, 2002, 2003 en 2004 gepubliceerd (van Beek, 2003a, 2003b, 2004b; 2005a; van Beek en Gramberg, 2003). Dit verslag bevat de jaarcijfers 2005.

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek is tweeledig. Het gaat enerzijds om het achterhalen van feitelijke gegevens in 2005 rond aanmeldgedrag, aantallen Eigen-kracht conferenties en gang van zaken tijdens de conferenties. Dit teneinde een gedegen onderbouwing te kunnen geven van relevante achtergrondvariabelen ten behoeve van mogelijke onderzoeks- en implementatie-vragen die men nu en in de toekomst zou kunnen hebben ten aanzien van het functioneren van Eigen-kracht conferenties.

Daarnaast gaat het om het verkrijgen van inzicht in de mate van tevredenheid van deelnemers aan Eigen-kracht conferenties in 2005 over de Eigen-kracht conferentie. Oftewel: hoe waarden aanmelders en leden van familie en sociaal netwerk het deelnemen aan een Eigen-kracht conferentie. In het tevredenheidsonderzoek 2005 is meer dan in voorgaande jaren aandacht besteed aan de informatie die de deelnemers wensen en verkrijgen tijdens de voorbereiding van de Eigen-kracht conferentie en tijdens de Eigen-kracht conferentie zelf.

1.3 Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen met betrekking tot het aanmeldgedrag zijn:

- welke personen of organisaties melden bij Eigen Kracht aan?
- wat is de reden van de aanmelding? Over welke vraag dient een plan gemaakt te worden?
- wat is de achterliggende problematiek van de aangemelde gezinnen? Hoe lang is er hulpverlening in deze gezinnen?
- om hoeveel kinderen gaat het? Van welke leeftijd, geslacht, etniciteit? Waar verblijven deze kinderen?

^aNiet te verwarren met 'familienetwerkberaad' zoals beschreven door Portengen, 2002

De onderzoeksvragen met betrekking tot het resultaat van de inzet van Eigen Kracht zijn:

- hoeveel tijd zit er tussen het moment van aanmelding en het daadwerkelijk starten van de voorbereiding van de Eigen-kracht conferentie? Is er sprake van een wachtlijst? Zo ja, hoe lang is de wachttijd?
- hoe vaak leidt een aanmelding bij Eigen Kracht tot een familiebijeenkomst (Eigen-kracht conferentie)? Hoeveel tijd zit er tussen het moment van aanmelding en het houden van de Eigen-kracht conferentie?
- als een aanmelding niet tot een Eigen-kracht conferentie leidt, wat is daarvan dan de reden?
- welke gegevens (aanmelder, achtergrondkenmerken, problematiek) zijn bekend over de zaken die wel tot een Eigen-kracht conferentie leiden?
- welke gegevens (aanmelder, achtergrondkenmerken, problematiek) zijn bekend over de zaken die niet tot een Eigen-kracht conferentie leiden?
- in hoeverre zijn er verschillen en overeenkomsten (aanmelder, achtergrondkenmerken, problematiek) in de zaken die wel tot een Eigen-kracht conferentie leiden en zaken bij wie dit niet het geval is;
- hoe vaak slagen families erin binnen een Eigen-kracht conferentie een plan te maken?
- hoe vaak worden deze plannen als veilig geaccepteerd door de aanmelder?
- in hoeverre bevatten de plannen een evaluatiemoment?
- In hoeverre bevatten de plannen een 'noodplan'?
- hoe vaak vragen families professionele hulp?
- hoe vaak veranderen kinderen door de Eigen-kracht conferentie van verblijfplaats?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de Eigen-kracht conferentie zijn:

- hoeveel mensen nemen deel aan een Eigen-kracht conferentie? Wat is hun positie ten opzichte van het kind? Welke professionals?
- hoe vaak komen mensen niet op de Eigen-kracht conferentie, terwijl zij daarvoor wel zijn uitgenodigd? Hoe vaak worden potentiële deelnemers uitgesloten door de Eigen-kracht coördinator?
- waar en wanneer worden Eigen-kracht conferenties gehouden? In welke taal?
- hoe lang duren Eigen-kracht conferenties?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van de aanmelder zijn:

- in hoeverre zijn de aanmelders voldoende geïnformeerd?
- hoe waardeert de aanmelder de Eigen-kracht conferentie? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waardeert de aanmelder het plan dat in de Eigen-kracht conferentie wordt gemaakt? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waardeert de aanmelder de samenwerking met Eigen Kracht? Welke factoren spelen in die beoordeling een rol?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van (volwassen) leden van familie en sociaal netwerk zijn:

- in hoeverre zijn zij voldoende geïnformeerd? Door wie?
- In hoeverre was de gegeven informatie duidelijk? Door wie verstrekt?
- In hoeverre is hen gevraagd aan welke informatie zij behoefte hadden?
- In hoeverre hebben zij zelf informatie kunnen toevoegen?
- in hoeverre hebben zij inbreng kunnen hebben tijdens de Eigen-kracht conferentie?
- hoe waarderen zij de Eigen-kracht conferentie? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waarderen zij het plan dat in de Eigen-kracht conferentie wordt gemaakt? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?

- hoe waarden zij de contacten met de Eigen-kracht coördinator? Welke factoren spelen in die beoordeling een rol?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van de kinderen die aan een Eigen-kracht conferentie hebben deelgenomen zijn:

- om hoeveel kinderen gaat het? Geslacht? Leeftijd?
- in welke hoedanigheid namen zij deel aan de Eigen-kracht conferentie?
- hoe waarden zij de Eigen-kracht conferentie? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waarden zij het plan dat in de Eigen-kracht conferentie wordt gemaakt? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waarden zij de contacten met de Eigen-kracht coördinator? Welke factoren spelen in die beoordeling een rol?

1.4 Methode van onderzoek

Onderzoek feitelijke gegevens

Het onderzoek naar de feitelijke gegevens heeft plaatsgevonden door analyse van schriftelijke bronnen. Er is een vragenlijst voor Eigen-kracht coördinatoren ontwikkeld (zie bijlage 1). In deze vragenlijst staan vragen over de aanmelding, de Eigen-kracht conferentie en het verloop van de zaak indien het niet tot een Eigen-kracht conferentie is gekomen. Elke Eigen-kracht coördinator die met een zaak gestart is, is gevraagd na afronding hiervan het registratieformulier in te vullen.

In het registratieformulier staan zowel open als gesloten vragen. Om deze gegevens te kunnen verwerken is een analysekader ontwikkeld. Teneinde de voornamelijk rechte tellingen te kunnen maken zijn de gegevens ingevoerd in Excel. De antwoorden op de open vragen zijn deels gecategoriseerd en geteld, deels woordelijk uitgetypt en geanalyseerd.

Vanwege de waarborging van de privacy van de familieleden, is de Eigen-kracht coördinatoren gevraagd niet de namen van de betrokkenen op te geven. Wel is hen verzocht kenbaar te maken in welke relatie de verschillende betrokkenen tot het kind staan.

Onderzoek tevredenheid

Het onderzoek naar de tevredenheid van de deelnemers heeft plaatsgevonden door analyse van drie schriftelijke vragenlijsten. Eén vragenlijst is na afloop van de Eigen-kracht conferentie verspreid onder de aanmelders (zie bijlage 2), de andere vragenlijst onder de (volwassen) deelnemers uit familie en sociaal netwerk (zie bijlage 3). De derde vragenlijst is een tevredenheidsenquête voor kinderen (zie bijlage 4).

Vanwege de waarborging van hun privacy, is de deelnemers niet gevraagd hun personalia op te geven. Wel is hen verzocht kenbaar te maken in welke relatie zij staan tot het kind of de kinderen voor wie de Eigen-kracht conferentie is gehouden. Andere achtergrondkenmerken zijn niet gevraagd om herkenbaarheid te voorkomen en te bevorderen dat de deelnemers zich vrij zouden voelen om hun eigen mening te geven.

De enquêtes zijn los van elkaar geanalyseerd. De meeste vragen hebben zowel een gesloten als een open deel. Het gesloten deel betreft een ja/nee of een ja/nee/ten dele keuzemogelijkheid of een rapportcijfer. Van alle antwoorden op de gesloten vragen zijn rechte tellingen gemaakt. In een aantal gevallen is het gemiddelde rapportcijfer berekend en wordt de spreiding rondom dit gemiddelde aangegeven.

In het open deel hebben de respondenten in hun eigen woorden een toelichting gegeven op dit oordeel. Deze antwoorden zijn letterlijk uitgetypt en vervolgens geanalyseerd. Per vraag zijn de antwoorden geclassificeerd. Tenslotte zijn per onderwerp enkele typerende en aansprekende opmerkingen geselecteerd.

1.5 Verloop van het onderzoek

Om de ontwikkelingen goed te kunnen volgen heeft de onderzoeker in 2005 de vergaderingen bijgewoond van het regio-managersoverleg. Daarin wisselen de managers ervaringen uit, vindt het contact met de landelijke organisatie plaats, worden trends gesignaleerd en gaan zij bij elkaar te rade over moeilijke kwesties en implementatiezaken. Van deze bijeenkomsten wordt in dit rapport geen verslag gedaan. Wel is gebruik gemaakt van de tijdens de overleggen opgedane kennis over de werkwijze en ontwikkelingen van Eigen Kracht. Daarnaast zijn de gegevens over (het ontbreken van) wachtlijsten tijdens deze bijeenkomsten verzameld.

Onderzoek feitelijke gegevens

In 2005 is het registratieformulier (zie bijlage 1) aan alle Eigen-kracht coördinatoren gestuurd die met een Eigen-kracht conferentie zijn gestart. Ook konden zij het formulier downloaden van de website van Eigen Kracht. Hen is gevraagd het formulier zo spoedig mogelijk na het afronden van de zaak op te sturen. Onder het afronden van de zaak verstaan we hier het moment dat een Eigen-kracht conferentie werd gehouden of het moment dat duidelijk werd dat het om welke reden dan ook niet tot een Eigen-kracht conferentie zou komen. Het merendeel van de formulieren werd binnen een maand na het afronden van de zaak naar WESP opgestuurd. Slechts een enkele keer was het nodig een rappel te sturen.

Dit verslag van de jaarcijfers 2005 gaat over alle zaken die in 2005 werden afgerond, in totaal 188 zaken. Een deel van deze zaken werd in 2004 gestart. De op 31-12-2005 nog lopende zaken zijn in dit onderzoek niet meegenomen. Er heeft geen selectie van zaken plaats gevonden; de uitkomsten geven derhalve een representatief beeld van de in 2005 gehouden Eigen-kracht conferenties.

Onderzoek tevredenheid

De vragenlijsten zijn uitgereikt aan deelnemers van alle in 2005 gehouden Eigen-kracht conferenties. De vragenlijsten en de daarbij behorende gefrankeerde antwoordenvolop werden meteen na afloop van de Eigen-kracht conferentie uitgedeeld door de Eigen-kracht coördinator van de betreffende conferentie. Aanmelders kregen een andere vragenlijst dan de kinderen en volwassen leden van de familie en netwerk (zie bijlage 2, 3 en 4).

Hoewel de bedoeling was dat alle deelnemers persoonlijk een vragenlijst in zouden vullen, is het voorgekomen dat coördinatoren één vragenlijst per (echt)paar hebben meegegeven met de vraag dit samen in te vullen.

Naar schatting heeft de helft van de inzenders uit familie en netwerk hun vragenlijst ter plaatse ingevuld en meegegeven aan de Eigen-kracht coördinator. De rest zond de antwoordenvolop zelf naar de onderzoekers. De vragenlijsten van de aanmelders werden vrijwel allemaal rechtstreeks naar de onderzoekers gestuurd.

In 2005 zijn er 118 'fase 2 conferenties' (zie 1.6 en hoofdstuk 4) gehouden. Daarvan was er 1 conferentie waarbij de aanmelder geen professional maar de cliënt zelf was. Deze persoon kreeg een vragenlijst voor deelnemers uit familie en netwerk.

Onder de aanmelders/professionals zijn 131 vragenlijsten uitgezet; soms meerdere per situatie omdat er meerdere aanmelders waren. Hiervan zijn er 97 vragenlijsten geretourneerd. Dat is een respons: 74%.

Onder de deelnemende leden van familie en sociaal netwerk zijn 857 vragenlijsten verspreid. Hiervan zijn er 578 vragenlijsten geretourneerd; dat is een respons van 67%.

Er werden 144 vragenlijsten uitgezet onder kinderen en jongeren die aan een Eigen-kracht conferentie deelnamen. Er werden er 97 ingevuld en geretourneerd. Dat is een respons van 67%.

Aangezien de gemiddelde respons op schriftelijke enquêtes onder gebruikersgroepen op circa 37% ligt, is dat een relatief hoge respons. We gaan er vanuit dat de uitkomsten representatief zijn.

1.6 Terminologie

Met de invoering van het fenomeen 'Eigen Kracht' hebben ook nieuwe termen hun intrede gedaan. Voor een goed begrip volgt hieronder een beknopte beschrijving van deze terminologie^b.

Aanmelder:

degene die het eerst contact opneemt met de Eigen Kracht *Centrale* om de mogelijkheid van een Eigen-kracht conferentie voor een familie te bespreken. Meestal is dit een medewerker van een hulpverleningsinstelling, maar het kan ook de cliënt zelf of een lid van familie of netwerk zijn. De aanmelder bespreekt de mogelijkheid van een Eigen-kracht conferentie met de familie en formuleert de vraagstelling aan het begin van de conferentie.

Eigen-kracht conferentie:

een werkwijze om familie de verantwoordelijkheid te laten houden voor ingrijpende beslissingen bij problemen binnen de familie. Het geeft hen de gelegenheid zelf een plan te maken met gebruikmaking van eigen mogelijkheden en ondersteuning van buiten te betrekken. Centraal in deze werkwijze staat een 'familiebijeenkomst' waarin familie en leden van het netwerk gezamenlijk een plan maken voor de toekomst. (zie ook de fasen van een Eigen-kracht conferentie)

Eigen-kracht Centrale:

landelijke stichting die de Eigen-kracht conferenties uitvoert en de invoering van Eigen-kracht conferenties entameert en ondersteunt. De Eigen-kracht *Centrale* verzorgt de werving, selectie en opleiding van coördinatoren en sluit contracten af met de coördinatoren voor de duur van een conferentie. Aanmelders kunnen een 'Eigen-kracht conferentie' inhuren bij de Eigen-kracht *Centrale*.

Eigen-kracht coördinator:

medewerker die in nauw overleg met de betrokken familie een Eigen-kracht conferentie organiseert en faciliteert. Een Eigen-kracht coördinator is een onafhankelijke persoon die verbonden is aan de Eigen Kracht *Centrale* en niet in dienst is bij of op de een of andere manier werkzaam is voor een beslissingsbevoegde of hulpverlenende instantie.

^b Bron: Handboek Eigen-kracht conferenties (2002) en de folders van de Eigen Kracht *Centrale*.

Eigen-kracht regio-manager:

medewerker die in dienst is van een organisatie die voor een regio of provincie Eigen Kracht helpt invoeren. Aanmelders nemen contact op met de regio-manager als zij een Eigen-kracht conferentie overwegen. De regio-manager kan hen helpen te beoordelen of een Eigen-kracht conferentie in die situatie een geschikt middel is, hoe de vraagstelling zou moeten luiden, welke hulpverleners betrokken zijn en weet hoe de financiering geregeld kan worden. De regio-manager schakelt een coördinator uit dat gebied in om de conferentie te gaan voorbereiden en zorgt voor de directe ondersteuning. De regio-manager coacht de coördinatoren in die regio en stemt af met de landelijke Eigen-kracht *Centrale*.

Familie en sociaal netwerk:

directe en verder afstaande bloedverwanten en andere voor hen belangrijke personen. Denk aan familieleden, burens en vrienden.

Fase 1 conferentie

door de Eigen-kracht *Centrale* gebruikt begrip voor een zaak die tijdens de voorbereiding gestaakt is. Het gaat om een situatie waarin een Eigen-kracht coördinator aan de voorbereiding is begonnen, maar waarbij het om uiteenlopende redenen niet komt tot een formele gezamenlijke bijeenkomst van familie, netwerk, aanmelder en professionele informanten.

Fase 2 conferenties

door de Eigen-kracht *Centrale* gebruikt begrip voor een zaak waarvan de voorbereiding uitmondt in een formele gezamenlijke bijeenkomst van familie, netwerk, aanmelder en professionele informanten.

Fasen van een Eigen-kracht conferentie:

Vorbereiding	periode voorafgaand aan de 'familiebijeenkomst'
Informatiefase	eerste deel van de 'familiebijeenkomst' waarin professionals informatie verstrekken aan familie en netwerk.
besloten tijd	tweede deel van de 'familiebijeenkomst'. Nadat de familie en de leden van het sociaalnetwerk de benodigde informatie hebben verkregen, verlaten de aanmelder, andere hulpverleners en de coördinator de ruimte, waarna de familie beraadslaagt en een plan maakt.
presentatie van het plan	derde deel van de 'familiebijeenkomst'. Nadat de familie een plan heeft gemaakt, worden de coördinator en de aanmelder binnen geroepen en presenteert de familie het plan. Deaanmelder accepteert het plan tenzij duidelijk is dat de veiligheid van het kind niet gewaarborgd is, dan wel dat het plan niet wettig is.

2 Aanmelding bij Eigen Kracht

2.1 Inleiding

Eigen-kracht conferenties zijn nog niet in het hele land beschikbaar. In 2005 konden aanmelders in de provincies Groningen, Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland (stad Amsterdam en 't Gooi), Zuid-Holland (regio Den Haag, Leiden en Rotterdam) en Zeeland om een Eigen-kracht conferentie vragen.

Degene die een zaak bij Eigen Kracht aanmeldt, krijgt te maken met de regio-manager. De regio-manager zoekt een Eigen-kracht coördinator die zo goed mogelijk bij de familie past en vervolgens start de coördinator met de voorbereiding.

2.2 Aantal aanmeldingen

Hulpverleners die overwegen gebruik te maken van een Eigen-kracht conferentie, nemen meestal eerst contact op met de regio-manager van Eigen Kracht in hun werkgebied. Voor zover nodig informeert de regiomanager de hulpverlener over doel en werkwijze van Eigen Kracht. In elk geval wordt de zaak doorgesproken om een indruk te krijgen of een Eigen-kracht conferentie een geëigend middel is. De regiomanager gaat ook na of de familie daadwerkelijk de ruimte van de hulpverlener krijgt om een eigen plan te maken. Hierna besluit de hulpverlener om de zaak al dan niet bij Eigen Kracht aan te melden.

In 2005 zijn er 226 nieuwe aanmeldingen bij Eigen Kracht binnengekomen. Daarvan worden in deze jaarrapportage alleen de zaken beschreven die ook in 2005 zijn afgerond, vermeerderd met de zaken die in 2004 zijn gestart en in 2005 werden afgerond (n=188).

	Totaal afgerond in 2005
Groningen	10
Friesland	9
Overijssel	42
Flevoland	1
Gelderland	28
Utrecht	5
Noord-Holland (Gooi en Amsterdam)	57
Zuid-Holland	34
Zeeland	2
<i>Totaal</i>	<i>188</i>

Twee van de aanmeldingen betreft kinderen waarvoor eerder een Eigen-kracht conferentie is gevraagd. Een daarvan leidde eerder niet tot een Eigen-kracht conferentie en in 2005 ook niet. De ander leidde eerder wel tot een Eigen-kracht conferentie en in 2005 wederom.

2.3 Wachlijst

De aanmeldingen die in 2005 bij Eigen Kracht werden gedaan, konden meteen in behandeling genomen worden. De regio-managers beschikten over voldoende Eigenkracht coördinatoren. In alle gevallen kon een Eigenkracht coördinator binnen twee weken met de voorbereiding van de conferentie starten. Eigen Kracht kende dus geen wachtlijsten.

2.4 Aanmelders

Meestal is degene die de aanmelding bij Eigen Kracht doet ook degene die voor het eerst het idee geopperd heeft om een Eigenkracht conferentie in te zetten. In 11% (n=179) is het idee van een ander dan de aanmelder afkomstig. Meestal zijn dit mensen die beroepsmatig bij het gezin betrokken zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om een kinderrechtster, een groepsleider of een (ambulante) hulpverlener die bekend is met het gezin. Slechts tweemaal was een familielid degene die het idee van een Eigenkracht conferentie heeft voorgesteld aan de familie.

De aanmelding bij Eigen Kracht wordt meestal door iemand gedaan die beroepsmatig bij het gezin betrokken is. Van de 188 onderzochte aanmeldingen, was drie keer een familielid de aanmelder.

Het grootste deel van de aanmeldingen (66%) is afkomstig van een bureau Jeugdzorg. Hiervan is 46% afkomstig van de afdeling vrijwillige hulpverlening en 54% van de afdeling jeugdbescherming van het bureau Jeugdzorg.

Aanmelders:	
Bureau Jeugdzorg Jeugdbescherming (voogd/gezinsvoogd) ^c	68
Bureau Jeugdzorg (vrijwillig kader)	58
Zorgaanbieders Jeugdzorg	24
MEE	11
Raad voor de Kinderbescherming/AMK	9
Gezondheidszorg	4
Familielid of bekende	3
Maatschappelijk werk (AMW, FIOM)	3
Anders	7
Onbekend	5
<i>Totaal</i>	<i>192^d</i>

^c Hier worden ook de landelijk werkende jeugdbeschermingsorganisaties onder verstaan die onder een andere naam werken, zoals de William Schrikker Stichting en het Leger des Heils.

^d Het totaal (192) is hoger dan het aantal afgeronde conferenties (188). In vier zaken werd de aanmelding gezamenlijk gedaan door twee hulpverleningsinstanties.

2.5 Duur hulpverlening

Duur van de bestaande hulpverlening aan de aangemelde gezinnen:

	Totaal
Geen hulpverlening	14
0 tot 1 jaar	46
1 tot 2 jaar	30
2 tot 5 jaar	41
5 - 10 jaar	25
meer dan 10 jaar	17
Onbekend	15
<i>Totaal</i>	<i>188</i>

Circa een op de 3 gezinnen krijgt een Eigen-kracht conferentie aangeboden in het eerste jaar dat zij met hulpverlening te maken hebben. Iets minder dan veertig procent heeft 1 tot 5 jaar contact met hulpverleners. Iets minder dan een kwart heeft al meer dan 5 jaar contact met hulpverleners. Het merendeel van de gezinnen heeft dus al geruime tijd contact met hulpverleners.

2.6 Achtergrondproblematiek

2.6.1 Problemen

Een van de vragen die de Eigen-kracht coördinator gesteld wordt, is welke achtergrondproblematiek een rol speelde. De coördinator vult in wat de aanmelder heeft vermeld bij aanmelding en wat hij of zij tijdens de voorbereiding zelf nog is tegengekomen. De Eigen-kracht coördinatoren omschrijven de achtergrondproblemen op eigen wijze en maken melding van de in hun beleving belangrijkste kwesties. Op basis hiervan is onderstaande rubricering gemaakt, die niet uitputtend aangeeft maar wel de belangrijkste problemen die er spelen aangeeft.

Achtergrondproblematiek	Aantal
Gedragsproblemen kind	56
Dood/ziekte ouders/verzorgers	26
Huiselijk geweld	23
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	20
Echtscheidingsperikelen	19
Psychiatrische problematiek ouders	18
Financiële en huisvestingsproblemen	17
Verslaving ouders	15
Overbelasting ouders	13
Verstandelijke handicap kind/ouders	13
Politiecontact ouders/kind	7
Diversen	68
<i>Totaal</i>	<i>295</i>

Kwesties die vijf maal of minder voorkwamen, zijn in de restrubriek 'diversen' ondergebracht. Van 8 zaken ontbrak de omschrijving van de coördinator of was die te onduidelijk.

2.6.2 Zorgen en vragen

Op het 'formulier aanmelding' dat de Eigen-kracht Centrale gebruikt, formuleren de aanmelders de reden van hun verwijzing en de vraag (of vragen) die zij aan de familie willen voorleggen. Zij beschrijven hun zorgen over de situatie van de kinderen en benoemen concreet de zorgpunten.

Deze (open) vragen die zij over deze zorgen formuleren zijn belangrijk omdat zij het uitgangspunt van de Eigen-kracht conferentie zijn.

Doordat drie maal de vraag in het registratieformulier niet is ingevuld, is van 3 van de 188 zaken onbekend welke vraag of vragen er zijn geformuleerd. In de overige 185 zaken zijn 299 vragen voor de families geformuleerd. Dat is 1,6 vragen per situatie.

De vragen gaan over:

	Totaal
Opvoeding	94
Woonplek: waar moet het kind wonen?	65
Omgangsregeling	32
Gedrag van het kind	25
Zelfstandigheid	14
Onderwijs	12
Diversen	57
<i>Totaal</i>	<i>299</i>

De meeste vragen gaan over de opvoeding (32%) en waar het kind moet wonen (22%). De meeste andere vragen worden gesteld in combinatie met een woon- of opvoedingsvraag. De vragen over opvoeden komen in 50% van de zaken voor, die over het wonen in 35%.

Voorbeelden van vragen over opvoeding zijn:

- hoe gaan jullie ervoor zorgen dat er structuur in de opvoeding van M. komt en dat M. een eigen plek krijgt. Door wie kan moeder ondersteund worden in het opvoeden van M en in de uitoefening van haar gezag?
- hoe kan voor kind een veilige opvoedingsplek gecreëerd worden en welke hulp is daarbij nodig?
- hoe kan moeder op een goede manier moeder blijven zorgen voor haar kinderen en welke ondersteuning is daarvoor nodig en wie gaat die geven?
- hoeveel dagen per week kan moeder voor haar dochter zorgen? Welke ondersteuning heeft ze hierbij nodig?
- hoe kan dit gezin weer één gezin worden en wat is daarvoor nodig?
- wie neemt de dagelijkse zorg voor de kinderen op zich indien moeder tijdelijk uitvalt?
- wat moet er geregeld worden als vader tijd voor zichzelf nodig heeft of het niet kan bolwerken?

Voorbeelden van vragen over wonen zijn:

- welke afspraken zijn nodig om een goede woon/zorgsituatie voor kinderen te creëren en garanderen?
- waar kan het kind gaan wonen?

Voorbeelden van vragen rond omgangsregelingen zijn:

- hoe kan ze met iedereen contact onderhouden?
- hoe kan kind op een verantwoorde en veilige manier contact hebben met zijn vader en moeder?
- hoe kan het kind het contact met haar familie houden?
- op welke manier kan het kind contact houden met z'n moeder?

Voorbeelden van vragen rond het gedrag van het kind zijn:

- hoe kan ervoor gezorgd worden dat de meiden zich minder verantwoordelijk voelen, zich minder snel zorgen maken en meer dingen doen die bij het 'kind zijn' horen?
- hoe kan X geholpen worden om beter met zijn agressie om te gaan?
- hoe kan ik geholpen worden met mensen om me heen te krijgen om samen dingen te doen zodat ik niet meer zo hoeft te schreeuwen?

Voorbeelden van vragen begeleiding naar zelfstandigheid zijn:

- wat is er nodig om het leven van het kind op de 'rails' te krijgen (waaronder zelfstandige woonruimte) en weer vertrouwen in zichzelf te krijgen?
- welke afspraken zijn nodig om het kind bij vader te laten wonen en te begeleiden richting volwassenheid?
- hoe kunnen wij het kind zo goed mogelijk begeleiden totdat hij zelfstandig kan worden?

Voorbeelden van vragen rond onderwijs zijn:

- welke afspraken zijn nodig om te zorgen dat de kinderen op tijd naar school gaan?
- hoe kan het ziekteverzuim van de kinderen op school verminderd worden?
- hoe wordt er zorg voor gedragen dat de kinderen consequent naar school blijven gaan?
- hoe kan het kind zich goed ontwikkelen op school?

- hoe kan het kind geholpen worden met huiswerk en informeren hoe het op school was?

Voorbeelden van diverse vragen zijn:

- wat te doen tegen overgewicht?
- hoe ruzie met enkele familieleden op te lossen zodat de kinderen er weer kunnen logeren?
- hoe kan vader stoppen met drank en gokken?
- hoe kan het geweld stoppen?
- hoe kan het kind geholpen worden met het verwerken van de traumatische ervaring?
- hoe kan moeder het gezag weer terugkrijgen?

2.7 Achtergrondkenmerken aangemelde volwassenen

In 12 van de 188 zaken draaide het niet om de problemen van een kind maar om de problemen van een meerderjarige.

Het gaat om 5 mannen en 7 vrouwen. Acht van hen zijn jong-volwassenen in de leeftijd van 19-25 jaar, twee zijn tussen de 36 en 40 jaar en er is er een ouder dan 40. Van een persoon is de leeftijd onbekend.

Vier van hen hebben een niet-Nederlandse achtergrond, namelijk een Marokkaanse of Surinaamse. Drie personen hebben een Nederlandse achtergrond. De achtergrond van de rest is onbekend.

Vier van de volwassen cliënten verblijven bij hun ouder(s), vier wonen er zelfstandig, één heeft geen vaste woon- of verblijfplaats en één woont in een netwerkpleeggezin. Van twee personen is de verblijfplaats onbekend.

2.8 Achtergrondkenmerken aangemelde kinderen

2.8.1 Aantal

In 12 van de 188 zaken, waren geen kinderen betrokken. Bij de overige 176 zaken ging het om in totaal 283 kinderen waar zorgen om zijn, dat is gemiddeld 1,6 kind per verwijzing.

2.8.2 Leeftijd

De leeftijd van de aangemelde kinderen is:

Leeftijd	Aantal	Percentage
Ongeboren	2	1%
0-4 jaar	40	14%
5-12 jaar	117	41%
13-18 jaar	122	43%
Onbekend	2	1%
<i>Totaal</i>	<i>283</i>	<i>100%</i>

2.8.3 Geslacht

Het gaat om 158 meisjes (56%) en 124 jongens (44%). Van 1 ongeborene is het geslacht niet bekend.

2.8.4 Etniciteit

Van 58% van de aangemelde kinderen zijn beide ouders in Nederland geboren. Van 37% is minimaal een van de ouders buiten Nederland geboren, van 5% van de kinderen is het land van herkomst niet bekend.

Etniciteit van de kinderen:

	Aantal
beide ouders Nederlands	164
een of beide ouders niet in Nederland geboren	105
Onbekend	14
<i>Totaal</i>	283

Van de kinderen van wie de etniciteit wel bekend is, is dus 61% Nederlands en 39% van oorsprong niet-Nederlands.

Voorkomende niet-Nederlandse achtergrond: Afgaans, Angolees, Algarijns, Antilliaans, Ghanees, Hindoestaans, Italiaans, Indonesisch, Marokkaans, Mauritiaans, Moluks, Somalisch, Spaans, Surinaams, Syrisch, Turks.

2.8.5 Verblijfplaats

De verblijfplaats van de kinderen bij de aanmelding naar Eigen Kracht:

Verblijfplaats	Aantal
Thuis (bij een van de ouders)	164
Bij familie of netwerk	41
In pleeggezin (geen familie of netwerk)	29
Crisis- of leefgroep	28
Anders	17
Onbekend	4
<i>Totaal</i>	283

Van de kinderen woont 58% bij een van de ouders thuis ten tijde van de aanmelding. Een kwart woont in een ander gezin, 10% in een groep. Onder de categorie anders vallen jongeren zonder vaste woon- of verblijfplaats en kinderen die deels bij ouders of pleeggezin wonen en deels in een groep.

2.9 Samenwerking aanmelder en Eigen-kracht coördinator

Tijdens de voorbereiding van de Eigen-kracht conferentie is een goede samenwerking en afstemming tussen aanmelder en Eigen-kracht coördinator van belang. Om enigszins zicht te krijgen op hoe deze samenwerking beleefd wordt, is zowel aan de aanmelder als aan de Eigen-kracht coördinator gevraagd een 'rapportcijfer' te geven voor de samenwerking.

Aanmelders beoordeelden de samenwerking met de regio-manager met een 7,7 en geven de Eigen-kracht coördinator een 8 (zie ook hoofdstuk 4).

Op de vraag welke rapportcijfer de Eigen-kracht coördinator geeft aan de samenwerking met de aanmelder hebben 118 geantwoord. Zij geven de samenwerking gemiddeld een 7. Zeven coördinatoren (6%) geven de samenwerking een onvoldoende. Het laagste cijfer is een 2, dat wordt een maal gegeven. Er worden ook heel hoge cijfers uitgedeeld; zo wordt er 7 maal een 10 gegeven en 18 keer een 9.

Uit de toelichting op de vraag, blijkt wat de coördinatoren belangrijke zaken in de samenwerking vinden. Hun criteria zijn: openheid, goede bereikbaarheid, bereidheid tot het geven van informatie, de mate waarin de coördinator de ruimte kreeg om de voorbereiding te doen en de mate waarin de familie de ruimte en het vertrouwen kreeg om zelf een plan te maken.

3 Geen Eigen-kracht conferentie (fase 1 zaken)

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over zaken (aanmeldingen) waarin het uiteindelijk niet tot een formele Eigen-kracht conferentie is gekomen; de zogenaamde fase 1 conferenties. Dit is het geval als tijdens de voorbereiding blijkt dat een Eigen-kracht conferentie niet haalbaar of niet meer nodig is en de voorbereiding wordt gestaakt.

3.2 Aantal

In totaal werden er in 2005 188 zaken afgerond. Van deze zaken kwam het 118 maal tot een conferentie, d.w.z. familie en bekenden kwamen bijeen om een plan te maken. 70 maal werd de voorbereiding gestaakt voordat er een conferentie werd gehouden. Dat betekent dat 63% van de aanmeldingen leidde tot het houden van een Eigen-kracht conferentie. In 37% van de aanmeldingen kwam het dus niet zover.

	Vorbereiding gestaakt	Aantal zaken in 2005
Groningen	3	10
Friesland	2	9
Overijssel	19	42
Flevoland	1	1
Gelderland	7	28
Utrecht	1	5
Noord-Holland (incl A'dam)	21	57
Zuid-Holland	15	34
Zeeland	1	2
<i>Totaal</i>	<i>70</i>	<i>188</i>

3.3 Reden

Van 63 van de 70 zaken waarin de voorbereiding werd gestaakt is bekend of er tijdens de voorbereidingsperiode al dan niet een oplossing is gevonden. In 35 zaken (56%) werd geen oplossing gevonden, in 28 zaken (44%) wel.

In de 28 zaken waarin wel een oplossing werd gevonden, gingen familieleden met elkaar om de tafel om een oplossing te bedenken, werd een route uitgestippeld in een gesprek met hulpverleners of werd 'ja' gezegd tegen een al eerder gedaan hulpverleningsaanbod.

Enkele voorbeelden ter illustratie:

- In een familie besluiten vader en moeder te stoppen met 'modder gooien', vindt er een gesprek tussen hen plaats en maken zij afspraken;
- In een familie besluit men met elkaar, het bureau Jeugdzorg, MEE en de school te praten. Besloten wordt dat de jongere op begeleide kamerbewoning gaat;
- In een familie schrikken de ouders van de gesprekken tijdens de voorbereiding. Zij raken doordrongen van de noodzaak dat er iets moet gebeuren en accepteren de hulp van een vertrouwensarts. Daarnaast gaat de moeder Nederlandse les volgen;
- In een familie neemt een tante de zorg voor een kind over van een andere tante;
- Door de voorbereidingsgesprekken blijken er meer mensen bereid te helpen dan een moeder gedacht had. Ze besluit zelf het netwerk in te schakelen als zij het nodig heeft. Ze houdt de optie open om later alsnog een conferentie te houden.

In de 35 zaken waarin geen oplossing is gevonden, weigeren ouders of kind hun medewerking, is de kloof tussen familieleden te groot (ruzie), wil men er liever geen anderen bij betrekken, zijn er te weinig anderen in het netwerk of trekt de aanmelder de aanmelding terug. De eerste twee redenen komen het meest voor.

Enkele voorbeelden ter illustratie:

- In een familie ziet vader af van de Eigen-kracht conferentie. Een week voor de Eigen-kracht conferentie zegt hij in een gesprek met de coördinator dat hij ervan overtuigd is dat moeder nooit instemt met een plaatsing bij hem. Zijn ouders en vriendin zijn hierbij aanwezig. Vader kiest ervoor de beslissing aan de gezinsvoogd over te laten en geen Eigen-kracht conferentie te houden;
- In een familie wilden de ouders een Eigen-kracht conferentie, maar stelde vader een voorgesprek als voorwaarde. Twee dagen voor dit gesprek zegt vader de afspraak af. De aanmelder besloot daarop de Eigen-kracht conferentie geen doorgang te laten vinden en een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming te doen;
- In een situatie was er uiteindelijk niet voldoende netwerk dat mee wilde doen. Men is bang voor de dreigementen van vader;
- In een familie hebben beide ouders een uitgesproken mening en zijn zij niet bereid met elkaar in overleg te gaan;
- In een zaak komt er een nieuwe gezinsvoogd die geen Eigen-kracht conferentie wil. Ze vindt het haar taak om orde op zaken te stellen en een Eigen-kracht conferentie 'zou haar in de wielen rijden'.

3.4 Aantal contacten

In de 70 zaken waarin uiteindelijk geen conferentie is gehouden, hebben de Eigen-kracht coördinatoren met 446 personen contact onderhouden. Dat is 6,4 per zaak. De meest voorkomende contacten waren met de ouders (22%), de kinderen (12%), andere familieleden (28%), en professionals waaronder de aanmelder (27%).

3.5 Aanmelders

Bij de zaken die niet tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid, zijn 39 aanmeldingen van het bureau Jeugdzorg (56%). Hiervan is 41% afkomstig van de afdeling jeugdbescherming van het bureau Jeugdzorg, 59% van de vrijwillige hulpverlening van het bureau Jeugdzorg.

Aanmelders van zaken die niet tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid:

Aanmelders:	
Bureau Jeugdzorg afdeling Jeugdbescherming (voogd/gezinsvoogd)	16
Bureau Jeugdzorg (vrijwillig kader)	23
Zorgaanbieders Jeugdzorg	14
MEE	5
Anders	7
Onbekend	5
<i>Totaal</i>	<i>70</i>

3.6 Duur hulpverlening

Van de gezinnen waar het niet tot een Eigen-kracht conferentie is gekomen, krijgt circa 30% de conferentie aangeboden in het eerste jaar dat zij met hulpverlening te maken hebben. Zevenendertig procent heeft 1 tot 5 jaar contact met hulpverleners. Iets minder dan een kwart heeft meer dan 5 jaar contact met hulpverleners. Het merendeel van de gezinnen heeft dus geruime tijd contact met hulpverleners.

Duur van bestaande hulpverlening aan aangemelde gezinnen waarbij het niet tot een EKC kwam:

	Totaal
0 tot 1 jaar	21
1 tot 2 jaar	12
2 tot 5 jaar	14
5 - 10 jaar	10
meer dan 10 jaar	7
Onbekend	6
<i>Totaal</i>	<i>70</i>

3.7 Achtergrondproblematiek

3.7.1 Problemen

In onderstaande tabel staat welke problemen er speelden in de zaken waarbij het niet tot een Eigen-kracht conferentie kwam. Deze gegevens komen uit het registratieformulier dat Eigen-kracht coördinatoren hebben ingevuld. Het zijn hun antwoorden op een open vraag. Zij hebben de naar hun mening belangrijkste kwesties opgeschreven. Op basis daarvan is onderstaande rubricering gemaakt, die niet uitputtend is maar wel aangeeft wat de belangrijkste problemen zijn.

Er zijn achtergrondproblemen bekend van 67 van de 70 zaken.

	Totaal
Gedragsproblemen kind	24
Echtscheidingsperikelen	9
Huiselijk geweld	8
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	8
Psychiatrische problematiek ouders	6
Verstandelijke handicap van ouder/kind	5
Dood/ziekte ouders/verzorgers	4
Diversen	42
<i>Totaal</i>	106 ^e

Meest genoemde achtergrondproblematieken zijn gedragsproblemen kind, echtscheidingsperikelen en huiselijk geweld.

Kwesties die minder dan viermaal voorkwamen, zijn in de restrubriek 'diversen' ondergebracht.

3.7.2 Zorgen en vragen

In de 70 zaken die niet tot een Eigen-kracht bijeenkomst hebben geleid, waren de volgende zorgen en vragen uitgangspunt bij de start van de voorbereiding. Deze zorgen en vragen zijn geformuleerd door de aanmelder.

Doordat driemaal de vraag in het registratieformulier niet is ingevuld, is van 3 zaken onbekend welke vraag of vragen er zijn geformuleerd. In de overige 67 zaken zijn 101 vragen voor de families geformuleerd. Dat is 1,5 vragen per situatie.

De vragen gaan over:

	Totaal
Opvoeding	28
Woonplek: waar moet het kind wonen?	24
Gedrag van het kind	12
Omgangsregeling	12
Diversen	25
<i>Totaal</i>	101 ^f

De meeste vragen gaan over de opvoeding (28%). Daarna komt waar het kind moet wonen (24%) het meeste voor.

^e Dit getal is hoger dan het aantal onderzochte zaken, doordat er meerdere malen meer dan een probleem per situatie genoemd wordt.

^f Idem

3.8 Achtergrondkenmerken kinderen

3.8.1 Aantal

In 3 zaken waren geen kinderen betrokken. Bij de overige 67 fase 1 zaken, ging het totaal om 108 kinderen om wie zorgen zijn. Dat is gemiddeld 1,6 kind per aanmelding.

3.8.2 Leeftijd

De leeftijd van de kinderen uit de fase 1 conferenties:

	Aantal	Percentage
0-4 jaar	13	12%
5-12 jaar	45	42%
13-18 jaar	49	45%
Onbekend	1	1%
<i>Totaal</i>	<i>108</i>	<i>100%</i>

3.8.3 Geslacht

Het gaat om 55 meisjes (51%) en 52 jongens (48%). Van 1 kind is het geslacht niet bekend.

3.8.4 Etniciteit

Van 57% (62) van de kinderen zijn beide ouders in Nederland geboren. Van 36% (39) is minimaal een van de ouders buiten Nederland geboren. Van 7 kinderen is hun etniciteit onbekend.

Van de kinderen van wie de etniciteit bekend is, is dus 61% Nederlands en 39% van oorsprong niet-Nederlands.

3.8.5 Verblijfplaats

De verblijfplaats van de kinderen is bij de aanmelding naar Eigen Kracht:

	Aantal
Thuis (bij een van de ouders)	61
Bij familie of netwerk	13
In pleeggezin (geen familie of netwerk)	7
Crisis- of leefgroep	13
Anders	13
Onbekend	1
<i>Totaal</i>	<i>108</i>

Onder 'anders' wordt ondermeer verstaan: in ziekenhuis, afwisselend op verschillende adressen, geen vaste woon- of verblijfplaats.

Van de kinderen woont 56% bij een van de ouders thuis ten tijde van de aanmelding. 19% woont in een ander gezin, hetzij in het netwerk, hetzij bij vreemden. 12% verblijft in een residentiële setting.

4 De Eigen-kracht conferentie (fase 2 zaken)

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over 118 zaken waarvan de voorbereiding is uitgemond in een bijeenkomst: de Eigen-kracht conferentie. Om deze gegevens in een kader te kunnen plaatsen, volgt eerst een schets van hoe de voorbereiding en die bijeenkomst verloopt. Een Eigen-kracht conferentie wordt voorbereid door een Eigen-kracht coördinator. Deze heeft geen hulpverlenende of inhoudelijke taak. Hun opdracht is 'slechts' het organiseren van de Eigen-kracht conferentie. Dat doen zij door de familie en de aanmelder over de mogelijkheden en werkwijze van een Eigen-kracht conferentie te informeren en ervoor te zorgen dat zij op een bepaald moment bij elkaar komen voor de Eigen-kracht conferentie. De coördinator bepaalt de tijd en plaats en is verantwoordelijk voor de logistiek in overeenstemming met de wensen van de familie. De coördinator is belast met een verantwoorde uitvoering van de Eigen-kracht conferentie en lost voorkomende problemen op. De coördinator is niet aanwezig bij het overleg van de familie in de besloten tijd. Aan het eind van de conferentie legt de coördinator de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het plan bij de familie en de betrokken aanmelder(s). Het einde van de Eigen-kracht conferentie betekent ook het eind van de betrokkenheid van de coördinator bij de familie.

4.2 Aantal Eigen-kracht conferenties

In totaal werden er in 2005 188 zaken afgesloten. Van deze 188 zaken kwam het 118 maal tot een conferentie, d.w.z. familie en bekenden kwamen bijeen om een plan te maken. Zeventig maal werd de voorbereiding gestaakt voordat er een conferentie werd gehouden (zie hoofdstuk 3). In 2005 leidde 63% van de aanmeldingen tot een fase 2 conferentie (n=188).

	Vorbereiding leidt tot EKC (fase 2)	Vorbereiding gestaakt: (fase 1)	Totaal afgerond in 2005
Groningen	7	3	10
Friesland	7	2	9
Flevoland	0	1	1
Overijssel	23	19	42
Gelderland	21	7	28
Utrecht	4	1	5
Noord-Holland (incl A'dam)	36	21	57
Zuid-Holland	19	15	34
Zeeland	1	1	2
<i>Totaal</i>	<i>118</i>	<i>70</i>	<i>188</i>

4.3 Duur van voorbereiding

Als een zaak verwezen is naar Eigen-kracht start de Eigen-kracht conferentie met de voorbereiding. Deze loopt tot de dag van de Eigen-kracht conferentie. Meer dan de helft van de Eigen-kracht conferenties (66%) wordt binnen 2 maanden gerealiseerd; 88% binnen drie maanden. De voorbereiding van 1 op de 8 Eigen-kracht conferenties neemt langer dan drie maanden in beslag.

Duur voorbereiding Eigen-kracht conferentie:

	Aantal	Aantal in%
0-1 maand	35	30%
1-2 maanden	43	36%
2-3 maanden	26	22%
meer dan 3 maanden	14	12%
<i>Totaal</i>	<i>118</i>	<i>100%</i>

4.4 Aanmelders

Bij de 118 aangemelde zaken die tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid, zijn er 87 aanmeldingen van het bureau Jeugdzorg. Dat is 71%. Hiervan is 40% afkomstig van de afdeling vrijwillige hulpverlening en 60% van de afdeling jeugdbescherming van het bureau Jeugdzorg.

Aanmelders:	
Bureau Jeugdzorg Jeugdbescherming (voogd/gezinsvoogd) ⁹	52
Bureau Jeugdzorg (vrijwillig kader)	35
Zorgaanbieders Jeugdzorg	10
Raad voor de Kinderbescherming/AMK	8
MEE	6
Maatschappelijk werk (AMW, FIOM)	3
Anders	8
<i>Totaal</i>	<i>122^h</i>

Onder 'Anders' vallen ondermeer: Vrouwenopvang, reclassering, school en organisaties uit de gezondheidszorg. Ook valt daar de ene aanmelding van families zelf onder.

⁹ Hier worden ook de landelijk werkende jeugdbeschermingsorganisaties onder verstaan die onder een andere naam werken, zoals de William Schrikker Stichting en het Leger des Heils.

^h Het totaal (122) is hoger dan het aantal afgeronde conferenties (118). In vier zaken werd de aanmelding gezamenlijk gedaan door twee hulpverleningsinstanties.

4.5 Duur hulpverlening

Van de gezinnen die een Eigen-kracht conferentie hebben meegemaakt, kreeg een op de 3 gezinnen (33%) de conferentie aangeboden in het eerste jaar dat zij met hulpverlening te maken hebben. Bijna 40% heeft 1 tot 5 jaar contact met hulpverleners. Het merendeel van de gezinnen heeft dus al geruime tijd contact met hulpverleners.

Duur van bestaande hulpverlening aan aangemelde gezinnen waarbij het tot een EKC kwam:

	Totaal
0 tot 1 jaar	39
1 tot 2 jaar	18
2 tot 5 jaar	27
5 - 10 jaar	15
meer dan 10 jaar	10
Onbekend	9
<i>Totaal</i>	<i>118</i>

4.6 Achtergrondproblematiek

4.6.1 Problemen

In onderstaande tabel staat welke problemen er speelden in de zaken waarin een Eigen-kracht conferentie gehouden werd. Deze gegevens komen uit het registratieformulier dat Eigen-kracht coördinatoren hebben ingevuld. Het zijn hun antwoorden op een open vraag. Zij hebben de naar hun mening belangrijkste kwesties opgeschreven. Op basis daarvan is onderstaande rubricering gemaakt, die niet uitputtend is maar wel aangeeft wat de belangrijkste problemen zijn.

Achtergrondproblematiek	Aantal
Gedragsproblemen kind	32
Dood/ziekte ouders/verzorgers	22
Huiselijk geweld	15
Financiële en huisvestingsproblemen	14
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	12
Psychiatrische problematiek ouders	12
Verslaving ouders	12
Overbelasting ouders	11
Echtscheidingsperikelen	10
Verstandelijke handicap kind/ouders	8
Diversen	49
<i>Totaal</i>	<i>197¹</i>

Meest genoemde achtergrondproblematieken zijn gedragsproblemen kind, dood/ziekte van ouders of verzorgers en huiselijk geweld.

Kwesties die minder dan drie maal voorkwamen, zijn in de restrubriek 'diversen' ondergebracht. Van 5 zaken ontbrak de omschrijving van de coördinator of was die te onduidelijk (n=113).

4.6.2 Zorgen en vragen

In de 118 zaken die tot een Eigen-kracht bijeenkomst hebben geleid, waren de volgende zorgen en vragen uitgangspunt. Deze zorgen en vragen zijn geformuleerd door de aanmelder.

Er zijn 198 vragen voor de Eigen-kracht conferentie geformuleerd. Dat is 1,7 vraag per situatie.

De vragen gaan over:

	Totaal
Opvoeding	66
Woonplek: waar moet het kind wonen?	41
Omgangsregeling	20
Gedrag van het kind	13
Zelfstandigheid	11
Onderwijs	10
Diversen	37
<i>Totaal</i>	<i>198¹</i>

¹ Het totaal is hoger dan de 118 fase 2 conferenties. Er kunnen meerdere problemen in een situatie voorkomen.

De meeste vragen gaan over de opvoeding (33%). Daarna komt waar het kind moet wonen (21%) en de omgangsregeling (10%).

4.7 Achtergrondkenmerken kinderen

4.7.1 Aantal

In 9 zaken waren geen kinderen betrokken. Bij de overige 109 zaken waarin het tot een Eigen-kracht conferentie kwam, ging het totaal om 175 kinderen om wie zorgen zijn. Dat is gemiddeld 1,6 kind per aanmelding.

4.7.2 Leeftijd

De leeftijd van de kinderen van de zaken, die tot een Eigen-kracht conferentie leidden:

Leeftijd	Aantal	Percentage
Ongeboren	2	1%
0-4 jaar	27	15%
5-12 jaar	72	41%
13-18 jaar	73	42%
Onbekend	1	1%
<i>Totaal</i>	<i>175</i>	<i>100%</i>

4.7.3 Geslacht

Het gaat om 103 meisjes (59%) en 72 jongens (41%).

4.7.4 Etniciteit

Van 58% (102) van de kinderen voor wie een Eigen-kracht conferentie is gehouden zijn beide ouders in Nederland geboren. Van 38% (66) is minimaal een van de ouders buiten Nederland geboren. Van 7 kinderen (4%) is hun etniciteit onbekend.

Van de kinderen van wie de etniciteit bekend is, is dus 61% Nederlands en 39% van oorsprong niet-Nederlands.

4.7.5 Verblijfplaats

De verblijfplaats van de 175 kinderen voor wie een Eigen-kracht conferentie is gehouden, bij de aanmelding naar Eigen Kracht:

Verblijfplaats	Totaal
Thuis (bij een van de ouders)	103
Bij familie of netwerk	28
In pleeggezin (geen familie of netwerk)	22
Crisis- of leefgroep	15
Anders	4
Onbekend	3
<i>Totaal</i>	<i>175</i>

^j Dit aantal is hoger dan het aantal fase-2 zaken doordat er meerdere vragen per Eigen-kracht conferentie gesteld kunnen worden.

Van de kinderen woont 59% bij een van de ouders thuis ten tijde van de aanmelding. 29% woont in een ander gezin, hetzij in het netwerk, hetzij bij vreemden. 9% verblijft in een residentiële setting.

4.8 Locatie van de Eigen-kracht conferentie

De coördinator overlegt met de familie waar de conferentie gehouden wordt. Zij kiezen meestal voor een voor hen bekend wijk- of kerkgebouw. De families kiezen voor deze locaties vanwege het feit dat zij de ruimtes kennen en gezellig vinden. Verder speelt de bereikbaarheid en de centrale ligging een rol.

De familie kiest zelden (5%) voor een kantoorlocatie, zoals een hulpverlenings-instelling.

4.9 Tijdstip

Iets meer dan de helft (55%) van de Eigen-kracht conferenties werd op een doordeweekse dag gehouden, de rest in het weekend.

Wat het tijdstip van de dag betreft, de meeste families kiezen voor overdag. Bij een deel is de conferentie overdag begonnen en doorgegaan tot in de avond.

	Aantal
Overdag	49
's Avonds	33
Overdag/'s avonds	18
Onbekend	18
<i>Totaal</i>	<i>118</i>

4.10 Duur

Aan de Eigen-kracht coördinatoren is gevraagd hoe lang de Eigen-kracht conferentie heeft geduurd. Het gaat hierbij niet om de tijd die bijvoorbeeld aan voorbereiding besteed is, maar alleen om de tijd die de bijeenkomst van familie, netwerk en aanmelder(s) in beslag genomen heeft. Het blijkt dat 66% van de Eigen-kracht conferenties 1 tot 5 uur beslaat. Zevenentwintig procent duurt 5 tot 8 uur.

Duur Eigen-kracht conferentie:

Tijd in uren	Aantal
1 tot 3	21
3 tot 5	57
5 tot 8	32
8 tot 10	4
Meer dan 10 uur	3
Onbekend	1
<i>Totaal</i>	118

Het tweede deel van de Eigen-kracht conferentie is de besloten tijd. Hierin zijn familie en netwerk met elkaar aan het beraadslagen. Onderstaande tabel geeft weer hoeveel tijd zij hiervoor nodig hebben gehad. Voor de meeste families is 1 tot 3 uur 'onder elkaar' voldoende.

Duur besloten tijd:

Tijd in uren	Aantal
0 tot 1	12
1 tot 3	64
3 tot 5	34
5 tot 8	3
Meer dan 8 uur	4
Onbekend	1
<i>Totaal</i>	118

4.11 Aantal deelnemers

In totaal hebben 1546 personen deelgenomen aan de 118 Eigen-kracht conferenties. Dit aantal is uitgezonderd de Eigen-kracht coördinator en een eventueel aanwezige tolk, aangezien zij alleen facilitair aanwezig zijn en geen inhoudelijke inbreng hebben. Er was overigens slechts in 2 Eigen-kracht conferenties een tolk 'van buiten' aanwezig.

Bij de 'kleinste' conferentie waren 5 deelnemers aanwezig, de 'grootste' telde 32 aanwezigen. Gemiddeld waren 13,1 personen per Eigen-kracht conferentie aanwezig.

Van het aantal aanwezigen is 16% minderjarig. Dit zijn voornamelijk de kinderen om wie de conferentie draait en familie van hen. Vriendjes of vriendinnetjes zijn bij hoge uitzondering aanwezig.

Aanwezige kinderen:

<i>Totaal</i>	246
---------------	-----

De volwassen aanwezigen zijn onder te verdelen in drie categorieën: familie, sociaal netwerk en professionals. Onderstaande tabellen laten zien hoe zij vertegenwoordigd waren in de Eigen-kracht conferenties.

Aanwezige familieleden (volwassenen):

Soort familielid	Aantal
Ouders	152
Stiefouders	32
Broer/zus	48
Grootouders	120
Ooms/tantes	304
Neven/nichten	57
Overige familie ^k	57
<i>Totaal</i>	<i>770</i>

Aanwezigen uit sociaal netwerk (volwassenen):

<i>Totaal</i>	<i>240</i>
---------------	------------

De aanwezigen uit het sociaal netwerk zijn voornamelijk vrienden en bekenden van de ouders. Ook komen anderen voor, bijvoorbeeld de burens, kerkcontacten (ouderling) en de oppas.

Aanwezige professionals:

Soort professional	Aantal
Aanmelder	103
School	36
Anderen	129
<i>Totaal</i>	<i>268</i>

Anderen zijn hier ondermeer: psycholoog, maatschappelijk werker, groepsleider, psychotherapeut, medewerker thuiszorg, medewerker kinderdagverblijf, pleegouder, leerplicht-ambtenaar.

Het aantal aanwezigen bij een Eigen-kracht conferentie is als volgt onder te verdelen: 66% is familie (incl. de kinderen), 16% is afkomstig uit het sociaal netwerk, 18% bestaat uit professionals.

^kOverige familieleden zijn ondermeer de volwassen cliënt zelf, stiefoms en – tantes, oud-tante, achterneef en overgrootouders.

4.12 Afwezigen

4.12.1 Aantal

Driehonderdtweeëndertig personen waren wel uitgenodigd, maar kwamen niet op de Eigen-kracht conferentie. Dit is 2,8 per Eigen-kracht conferentie.

Afwezigen	Aantal
Uit familie/netwerk	250
Professionals	82
<i>Totaal</i>	332

Er is niet (meer) gevraagd naar de reden van de afwezigheid. Gegevens hierover zijn wel verzameld in eerdere onderzoeken (Van Beek, 2003b, 2004b, 2005a).

4.12.2 Niet welkom

In 32 Eigen-kracht conferenties waren een of meerdere personen niet welkom. Het ging in totaal om negenenvestig personen. Afgezet tegen het totaal aantal Eigen-kracht conferenties, is dit 0,5 persoon per conferentie (n=107).

Van 22 zaken is bekend wie het nodig vond dat er bepaalde personen niet zouden komen. Meestal waren dat ouders (10 x) of meerdere familieleden gezamenlijk (6 x). Ook kwam het driemaal voor dat kinderen niet wilden dat een bepaald persoon kwam en dat hulpverleners het nodig vonden iemand uit te sluiten.

Van deze 49 'uitgesloten' personen hebben er 26 wel een bijdrage aan de Eigen-kracht conferentie geleverd. Vijftien personen schreven een brief of email, 7 personen stuurden een voor anderen wel acceptabele vervanger en 4 personen droegen op een andere manier bij, bijvoorbeeld door telefonisch contact.

4.13 Resultaat

Van alle 118 onderzochte Eigen-kracht conferenties is het resultaat bekend. In 114 zaken (97%) slaagden familie en netwerk er in om het in één bijeenkomst eens te worden over een plan.

In de overige zaken (3%) werd men het gedeeltelijk eens of was het plan nog niet af:

- 2 maal werd men het gedeeltelijk eens over een plan, zonder dat er een vervolgbijeenkomst is afgesproken.
- 1 maal werd afgesproken later in een vervolgonferentie weer bij elkaar te komen om het plan af te maken als er meer gegevens over de behandeling van moeder bekend zouden zijn.
- 1 maal was er een gedeeltelijk plan en hebben familie en netwerk afgesproken dat zelf –zonder aanwezigheid van derden- op een later tijdstip bij elkaar zouden komen om het plan af te maken.

Het is niet voorgekomen dat familie en netwerk er niet in slaagden om het eens te worden en de zaak teruggaven aan de aanmelder.

Van 108 van de 114 plannen is bekend dat zij door de aanmelder-professional als veilig zijn geaccepteerd. Van drie zaken zijn hierover geen gegevens bekend. Bij de rest was deze vraag niet van toepassing, doordat de familie zelf aanmelder was.

4.14 Inhoud plan

Een uitgebreide inhoudelijke analyse van de plannen is niet verricht. Wel is nagegaan of het plan een wijziging van verblijfplaats voor het kind bevat, of de familie professionele hulp nodig denkt te hebben en in hoeverre het een evaluatiemoment en noodplan omvat.

4.14.1 Wijziging verblijfplaats

In 41 Eigen-kracht conferenties gaat het om de vraag waar het kind of de kinderen moeten gaan wonen. Om hoeveel kinderen het gaat is niet bekend.

Uit de plannen (n=107) blijkt dat 48 kinderen van verblijfplaats zullen veranderen:

- 13 kinderen woonden thuis, maar gaan nu naar de andere ouder (3x), een groep (2x), een netwerkpleeggezin (5x) of een 'onbekend' pleeggezin (2x). Een gaat er zelfstandig wonen;
- 10 kinderen woonden in een groep, maar gaan nu naar huis (5x) of naar een netwerkpleeggezin (5x);
- 13 kinderen wonen in een netwerkpleeggezin, maar gaan nu naar hun ouders (6), een groep (1x) of een ander netwerkpleeggezin (5). Een kind gaat zelfstandig wonen.
- 11 kinderen woonden in een 'onbekend' pleeggezin, maar gaan nu naar hun ouders (10x) of naar een netwerkpleeggezin;
- 1 kind verblijft tijdelijk met moeder elders en gaat nu met haar naar huis.

In onderstaande tabel staat in hoeverre de kinderen door de verandering van verblijfplaats gebruik gaan maken van meer of minder intensieve jeugdhulp.

	Intensiever	Even intensief	Minder intensief	Anders	Totaal
Aantal	10 (21%)	8 (17%)	28 (58%)	2 (4%)	48 (100%)

4.14.2 Vraag om professionele hulp

Van 109 Eigen-kracht conferenties zijn gegevens bekend over de gevraagde professionele hulp. In 86 plannen (79%) vraagt de familie om hulp van professionals. In 23 plannen (21%) wordt geen professionele hulp gevraagd.

4.14.3 Evaluatie

De meerderheid van de families wil na verloop van tijd nog eens bij elkaar komen om het plan te evalueren.

Evaluatiemoment in het plan	Aantal
Ja	104
Nee	11
Onbekend	3
<i>Totaal</i>	<i>108</i>

In 88% van de plannen die de familie gemaakt heeft, is een afspraak gemaakt over een evaluatiemoment. Negen procent van de families hebben geen afspraak over een evaluatiemoment gemaakt, de rest is onbekend.

Gewenste aanwezigen bij evaluatie	Aantal
Alleen familie	28
Familie en aanmelder	43
Familie en Eigen-kracht coördinator	7
Familie/aanmelder/Eigen-kracht coördinator	12
Anders	14
<i>Totaal</i>	<i>104</i>

Onder 'anders' vallen bijvoorbeeld families die ervoor kiezen om in een later stadium te bepalen welke hulpverlener(s) zij erbij willen hebben en families die ook anderen (hulpverleners, vrienden) bij de evaluatie willen betrekken.

Van de families die voornemens zijn te evalueren wil 27% met de familie/netwerk onderling evalueren. De meesten spreken af de evaluatie met de aanmelder erbij te doen. Bijna 20% wil dat de Eigen-kracht coördinator bij de evaluatie betrokken is.

4.14.4 Noodplan

Het kan zijn dat de toekomst anders uitpakt dan de deelnemers aan de Eigen-kracht conferentie kunnen voorzien. Daarom maakt 77% (n= 108) een afspraak over wat de aanwezigen doen als er dingen anders lopen dan voorzien. Meestal spreken zij af wie van de deelnemers aan de Eigen-kracht conferentie er dan bij elkaar komen om te bezien wat er moet gebeuren.

5 Tevredenheid aanmelders

5.1 Inleiding

Na de Eigen-kracht conferentie is een tevredenheidsenquête aan de aanmelders gegeven of gestuurd (zie bijlage 2). Het gaat hier alleen om de aanmelders-professionals.

Er zijn 131 formulieren aan aanmelders uitgereikt. Er zijn 97 tevredenheidsformulieren van aanmelders terug ontvangen. Dat is een respons van 74%.

Deze geretourneerde formulieren zijn van 91 zaken (77% van de fase-2 zaken). Uit de respons is op te maken dat een aantal Eigen-kracht coördinatoren bij in totaal 6 zaken, aan meerdere professionals (4 maal aan 2 professionals, eenmaal aan 3 professionals) een tevredenheidsformulier-aanmelders hebben gegeven.

5.2 Informatie

Op de vraag of de aanmelder voldoende informatie heeft gekregen van de Eigen-kracht coördinator, antwoordt 86% van de 80 aanmelders met ja, 1% met nee. 13% heeft niet op deze vraag geantwoord.

Gevraagd is aan welke informatie over Eigen Kracht de aanmelders überhaupt behoefte hadden. Genoemd wordt informatie over:

- de eigen inbreng en rol van de aanmelder;
- de gang van zaken tijdens Eigen-kracht conferenties (algemeen);
- de gang van zaken tijdens deze specifieke Eigen-kracht conferentie;
- wat Eigen Kracht inhoudt en beoogt.

Er blijkt vooral behoefte te zijn aan informatie over de eigen rol. De professionals willen graag weten wat er van hen wordt verwacht en hoe de taakverdeling tussen de Eigen-kracht coördinator en de aanmelder is. Daarnaast stelt men prijs op informatie over de algemene procedures en het wie-wat-waar-wanneer van hun specifieke Eigen-kracht conferentie.

5.3 Waardering Eigen-kracht conferentie

Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de aanmelders over de Eigen-kracht conferentie als geheel, is hen gevraagd de bijeenkomst een rapportcijfer te geven. Bijna alle respondenten hebben deze vraag ingevuld (N=95). Het hoogste cijfer dat wordt gegeven is een 10, het laagste een 5; respectievelijk twee- en eenmaal gegeven. Gemiddeld geven de aanmelders de Eigen-kracht conferentie een meer dan ruime voldoende: een 7,7.

Bij de beoordeling spelen de volgende facetten een belangrijke rol:

- het resultaat (plan en proces);
- organisatie van de Eigen-kracht conferentie;
- samenwerking met de coördinator;
- inzet van de coördinator;
- aantal aanwezigen.

5.4 Waardering plan

Het gaat in een Eigen-kracht conferentie om het maken van een plan voor een of meerdere kinderen. Dat plan is bedoeld om de situatie van het kind of het gezin te verbeteren. Het plan wordt gemaakt door de familie en wordt voorgelegd aan de aanmelder. Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de aanmelders over het -niet door hen zelf maar door familie gemaakte- plan is hen gevraagd ook voor dit onderdeel een rapportcijfer te geven. Op vier na hebben alle aanmelders dit gedaan (N=93). Het hoogste cijfer dat wordt gegeven is een 10, het laagste een 4, respectievelijk vijf- en eenmaal gegeven. Er wordt viermaal een onvoldoende gegeven.

Gemiddeld geven zij het plan dat tijdens de Eigen-kracht conferentie gemaakt is een ruime voldoende: een 7,5.

Bij de beoordeling spelen de volgende facetten een belangrijke rol:

- haalbaarheid van het plan;
- duidelijkheid van het plan;
- veiligheid van het plan;
- inbreng en medewerking van familie en netwerk aan het plan.

5.5 Waardering Eigen-kracht coördinator

Tijdens de voorbereiding is een goede afstemming tussen aanmelder en Eigen-kracht coördinator van belang. Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de aanmelders over de samenwerking met de Eigen-kracht coördinator, is en gevraagd hiervoor een rapportcijfer te geven. Bijna alle respondenten hebben dit gedaan (N=95). Het hoogste cijfer dat wordt gegeven is een 10, het laagste een 4; respectievelijk driemaal en eenmaal gegeven. Er zijn twee onvoldoendes gegeven. Gemiddeld waarderen de aanmelders de samenwerking met de Eigen-kracht coördinator als goed; ze geven een 8,0.

Bij de beoordeling van de samenwerking spelen de volgende facetten een belangrijke rol:

- de houding van de coördinator: positief, open, inzet, ondersteunend;
- de vaardigheden van de coördinator: organisatievermogen, communicatief, neutraal;
- de door de coördinator verstrekte informatie;
- de bereikbaarheid van de coördinator.

5.6 Waardering Eigen-kracht regio-manager

Als de regio-manager een Eigen-kracht coördinator heeft gevonden om de zaak uit te voeren, vindt er weinig contact meer plaats tussen regiomanager en aanmelder. Waarschijnlijk komt het daardoor dat relatief weinig aanmelders (N=69) geantwoord hebben op de vraag over de samenwerking met de regio-manager. Het is weliswaar 71%, maar flink minder dan bij de andere vragen. Een aanzienlijk aantal aanmelders geeft aan weinig tot geen contact met de regio-manager contactpersoon te hebben gehad. Geen van hen meldt overigens dat zij behoefte hadden aan meer contact.

Het hoogste cijfer dat voor de samenwerking met de regio-manager wordt gegeven is een 10, het laagste een 5; ieder tweemaal gegeven. Gemiddeld waarderen zij de samenwerking met de Eigen-kracht regio-manager met een 7,7.

Bij de beoordeling van de samenwerking met de regio-manager spelen de volgende facetten een belangrijke rol:

- bereikbaarheid;
- snelheid van werken;
- gegeven informatie;
- ondersteuning.

5.7 Overige opmerkingen en suggesties

De vragenlijst wordt besloten met de vraag of de aanmelder nog opmerkingen of suggesties heeft. Bijna de helft, 46 van de 97 aanmelders, maken gebruik van deze mogelijkheid.

Een kwart van de geplaatste opmerkingen is een pleidooi voor het vaker inzetten van de Eigen-kracht conferentie. De aanmelders pleiten voor meer PR zodat ook collega's en andere instellingen van Eigen Kracht op de hoogte raken. Of zij schrijven dat ze zelf van plan zijn eerder een Eigen-kracht conferentie te overwegen en er vaker gebruik van te maken.

'Meer PR. Bij veel instanties is Eigen Kracht niet bekend.'

'Het Eigen Kracht verhaal leek mij wat vaag. Het resultaat vond ik boven verwachting. Prima middel om in de toekomst in te zetten.'

'Ik ben zeer te spreken over de positieve manier van Eigen Kracht. Voor de volgende keer zal ik er eerder aan denken. Ik zal me wel gedegener willen voorbereiden.'

Hier volgt een overzicht van de suggesties en inhoudelijke opmerkingen die de aanmelders doen:

- trajecten duidelijker aan tijd binden;
- meer duidelijkheid over hoe lang het gaat duren;
- sommige vragen aan 'ambtenaren' minder open beantwoorden;
- slot van het plan (vervolg, wie doet wat etc) concreter uitwerken;
- iemand die de klant veiligheid biedt en steunt tijdens de conferentie;
- uitnodiging eerder versturen;
- van tevoren lijst sturen met wie er komen en wat hun rol is;
- liever geen conferentie 's avonds of in weekend;
- follow-up plannen;
- Eigen-kracht coördinator ook bij de evaluatie;
- meer inbreng van de klanten zelf in het eerste gedeelte;
- meer op papier zetten voor de klant;
- communicatie-regels vooraf noemen.

Uitingen van (on)tevredenheid:

- veel zaken zijn nog te vrijblijvend;
- goed georganiseerde dag;
- coördinator ging soms teveel op de inhoud in;
- goede professionele coördinator met aandacht voor de kinderen;
- prettige samenwerking;
- veel van de problemen worden al opgelost;
- uitstel van de Eigen-kracht conferentie is niet goed geweest;
- goede aanpak coördinator;
- leerzaam;
- Jeugdzorg was verwarrend.

Een aantal aanmelders stelt een vraag:

- was mijn adres niet bekend?
- blijft er contact tussen de deelnemers?
- wat zijn de evaluatiemogelijkheden vanuit de conferentie?
- is er onderzoek naar de resultaten na de Eigen-kracht conferentie?

Tot slot nog een aantal citaten van aanmelders:

'Ik kende het bestaan van deze organisatie niet. Er is in korte tijd veel werk verzet. En dit alles leidde tot resultaat. Een hele familie/vriendenkring is gemobiliseerd. En functioneert nu beter. Ik vraag mij af of de reguliere hulp dit ook kan bereiken. Ik denk eerlijk gezegd van niet.'

'Voor mezelf heb ik uit deze conferentie geleerd wat ik anders had willen doen. Bij de info-ronde door een deskundige uit laten leggen wat er in de ontwikkeling van kind misgaat als ze met deze problematiek te maken hebben.'

'Plan een follow-up. Je hebt nu vast een begin, geen eind.'

'Ik ben als aanmelder benieuwd naar de resultaten na de bijeenkomst. Worden plannen uitgevoerd en de gewenste veranderingen behaald? Is daar onderzoek naar gedaan?'

'Ik vind dat de coördinator de conferentie goed heeft aangepakt. Zeker ook toen de familie naar huis dreigde te gaan na zeer korte tijd. Men is toch weer met elkaar om tafel gegaan en er is een plan!'

'Wat mij betreft had de eigen kracht conferentie sneller mogen plaatsvinden. Misschien was het niet mogelijk, maar hoe sneller na de crisis, hoe meer mensen (vaak) actief betrokken willen zijn en willen investeren.'

'Deze manier van samenwerken met familie en netwerk vind ik erg prettig. Ik zal er in de toekomst zeker vaker gebruik van maken. Er zit veel kracht in het netwerk en daar moeten hulpverleners veel meer van profiteren.'

6 Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en sociaal netwerk

6.1 Inleiding

In 2005 zijn in totaal 118 Eigen-kracht conferenties gehouden waarbij familie en netwerk bijeen kwam. Er waren 1546 deelnemers aan de bijeenkomsten, voor het merendeel familie en netwerk (zie hoofdstuk 4).

De resultaten die in dit hoofdstuk staan beschreven, zijn gebaseerd op de tevredenheids-enquêtes die door familie en netwerk zijn ingevuld (zie bijlage 3). Onder de deelnemende leden van familie en sociaal netwerk zijn 857 vragenlijsten verspreid. Hiervan zijn er 578 vragenlijsten geretourneerd; dat is een respons van 67%.

Samenstelling van de volwassen respondenten die het tevredenheidsformulier hebben ingevuld:

	Aantal	Percentage
Vader	37	6
Moeder	52	9
Broer/zus	25	4
neef/nicht	15	3
oom/tante	121	21
Grootouders	51	9
Vrienden	77	13
Anders	98	17
Onbekend	102	18
<i>Totaal</i>	<i>578</i>	<i>100</i>

De categorie 'anders' omvat kennissen, contacten uit de kerk, oppas, stiefouders etc. 'Onbekend' omvat de deelnemers aan de Eigen-kracht conferentie die wel hun enquête hebben geretourneerd, maar er niet op vermeld hebben welke relatie zij hebben tot het kind of de kinderen waarvoor de Eigen-kracht conferentie werd gehouden.

6.2 Informatie

6.2.1 Inleiding

Vooraf hebben de deelnemers contact gehad met de aanmelder en de Eigen-kracht coördinator. Het is de bedoeling dat de aanmelder het idee van de Eigen-kracht conferentie bij de deelnemers introduceert en de te bespreken vragen voorlegt. De Eigen-kracht coördinator bereidt vervolgens de Eigen-kracht conferentie voor. Tijdens de Eigen-kracht conferentie geven de aanmelder en eventueel andere aanwezige professionals informatie over de problemen en hulpmogelijkheden.

6.2.2 Voldaan aan informatiebehoefte

Er is de respondenten gevraagd of zij voldoende informatie hebben gehad. Uit voorgaande onderzoeken (Van Beek 2003a, 2003b, 2004b; 2005a; van Beek en Gramberg, 2003) is bekend aan welke informatie de deelnemers behoefte hebben. Zij willen op de hoogte gesteld worden van de bedoeling van Eigen Kracht, de gang van zaken tijdens een Eigen-kracht conferentie, achtergrondinformatie over de problemen en hulpmogelijkheden. Er is de respondenten gevraagd of zij voldoende informatie over deze aspecten hebben gekregen.

Voldoende info over:	Ja	Nee	Onbekend	Totaal
Bedoeling EKC	87%	1%	12%	100%
Gang van zaken tijdens de EKC	83%	2%	15%	100%
Situatie kind en gezin (problemen)	81%	3%	16%	100%
Hulpmogelijkheden	77%	7%	16%	100%

Op de vraag of er voor de Eigen-kracht conferentie is gevraagd welke informatie de deelnemers wilden hebben, antwoord 61% met ja, 39% met nee (n=478). Van de mensen die de vraag met 'ja' beantwoordden heeft 89% de gevraagd informatie ook verkregen, 6% niet en 5% ten dele.

De persoon die gevraagd heeft wat de deelnemer wilde weten was is 93% van de situaties de Eigen-kracht coördinator. Anderen die deze vraag stelden waren de aanmelder/hulpverlener, familieleden en de regiomanager van Eigen Kracht.

6.2.3 Informatie door de Eigen-kracht coördinator

Op de vraag of men de informatie van de Eigen-kracht coördinator voldoende vond, hebben 570 personen geantwoord. Van hen vindt 95% dat zij voldoende informatie van de Eigen-kracht coördinator hebben gekregen, 5% vindt het onvoldoende en heeft iets gemist. De mensen die iets gemist hebben, hadden vooral meer willen weten van hulpmogelijkheden en de situatie van kind en gezin. Een enkeling had wat meer willen weten over de gang van zaken tijdens de Eigen-kracht conferentie, wat er van de deelnemer verwacht werd, hoe men het moest aanpakken om een plan te maken en de evaluatie.

96% van de respondenten vond de informatie die de Eigen-kracht coördinator gegeven heeft duidelijk, 4% niet (n=506).

6.2.4 Informatie door de aanmelder/professional

Naast de Eigen-kracht coördinator is de aanmelder/professional een bron van informatie voor de deelnemers. Volgens de deelnemers (N=547) is 87% van mening dat men voldoende is geïnformeerd door de aanmelder, 13% vindt van niet.

De deelnemers die informatie gemist hebben, hebben vooral een totaalbeeld gemist. Ze noemen de informatie van de aanmelder 'kortzichtig', 'verkeerd', 'niet volledig', 'niet up to date'.

91% van de respondenten vond de informatie die de aanmelder/hulpverlener heeft gegeven duidelijk, 9% niet (n=476).

6.2.5 Informatie door andere professionals

Er is ook gevraagd naar de informatieverstrekking van andere professionals (dus niet de Eigen-kracht coördinator of de aanmelder). Dit kunnen gedragsdeskundigen zijn, vertegenwoordigers van instellingen die hulp geven en andere deskundigen. Niet in alle Eigen-kracht conferenties komen andere professionals uitleg geven, maar wel in het merendeel. 91% van de deelnemers vond de informatie van de professionals voldoende, 9% niet (n=476). Men vond de gegeven informatie meestal (95%) duidelijk (n=457).

Informatie die gemist werd: mogelijkheden van de hulpverlening (ook buiten de jeugdzorg), onmogelijkheden van de hulpverlening (bijvoorbeeld wachtlijsten), werkwijze van instanties (bijvoorbeeld MEE), visie op deze situatie.

6.3 Meewerken aan een oplossing

6.3.1 Inleiding

Het is de bedoeling dat in de Eigen-kracht conferentie iedereen een bijdrage levert aan het maken van het plan. Dat kan zijn door hulp aan te bieden, maar zeker zo van belang is het meedenken en meewerken tijdens het besloten gedeelte als de familie 'onder ons' is. Om enigszins een beeld te krijgen van de betrokkenheid van de deelnemers bij het besluitvormingsproces, is hen gevraagd of zij zelf informatie hebben kunnen toevoegen, in hoeverre zij hebben kunnen vragen en zeggen wat zij wilden en of zij vinden dat ze hebben kunnen meewerken aan een oplossing.

6.3.2 Informatie geven

Professionals beschikken over informatie, maar de leden van familie en netwerk ook. Op de vraag of zij zelf informatie hebben kunnen toevoegen aan wat al ter tafel was gekomen, antwoordt 65% met ja, 35% met nee (n=452).

6.3.3 Vragen

Op de vraag "Heeft u tijdens de Eigen-kracht conferentie kunnen vragen wat u wilde?" hebben 562 respondenten geantwoord. Van hen antwoordde 90% met ja, 7% met ten dele en 3% met nee.

Uit de toelichting blijkt dat bij een deel van de mensen die 'ten dele' en 'nee' hebben ingevuld, zij dingen niet hebben willen vragen vanwege de aanwezigheid van kinderen.

Enkele citaten ter toelichting:

'Ik kon alles vragen en er werd goed geluisterd.'

'Ten dele, ik vind sommige vragen not done tijdens de aanwezigheid van het kind.'

'De openheid was groot.'

'Ja, nee, omdat er kinderen aanwezig waren zijn vragen niet gesteld.'

'Ik heb heel veel vragen kunnen stellen. Aan het gezinshoofd, aan de 2 kinderen, ook aan de scholfunctionaris die het rapport voorlas met de gedragsproblemen van 1 van de 2 kinderen.'

6.3.4 Zeggen

Op de vraag "Heeft u tijdens de Eigen-kracht conferentie kunnen zeggen wat u wilde?" hebben 560 personen geantwoord. Van hen antwoordde 90% met ja, 7% met ten dele en 3% met nee.

Bij de deelnemers die ingevuld hebben niet alles gezegd te hebben wat zij wilden (nee of ten dele), speelde de aanwezigheid van kinderen en het voorkomen van spanning/ruzie een rol.

Enkele citaten ter toelichting:

'Ja, alles wat goed en dwars zat.'

'Ten dele, we vulden elkaar aan.'

'Nee, het werd te emotioneel waardoor het gesprek steeds vastliep.'

'Ten dele, omdat de kinderen erbij waren vind ik dat je niet alles zo makkelijk bespreekt.'

'Ja, dat was mogelijk omdat we 'onder ons' waren.'

6.3.5 Meewerken aan de oplossing

Op de vraag "Heeft u kunnen meewerken aan een oplossing?" hebben 556 respondenten geantwoord: 79% van hen zegt ja, 17 % ten dele en 4% nee.

Enkele citaten ter toelichting:

'Ja, oplossing is in dit verband ongelukkig geformuleerd. Liever zou ik in dit verband willen spreken van het in gang zetten/houden van een proces.'

'Ja, ten dele. Doordat P soms erg afwijzend kon reageren was het niet altijd makkelijk om te zeggen waar het op stond. Soms zou ik wat doortastender te werk willen hebben gaan. P. houdt dat tegen (door weglopen, huilen etc).'

'Ten dele, plan was al opgesteld, alleen wat opmerkingen gemaakt over details, zoals het één lijn trekken van de volwassenen ten opzichte van de kinderen.'

'Ja, we moesten zelf een plan bedenken, daarin had ik dus een voorstel gedaan (gezin rond de tafel een keer per week).'

'Nee, een pak slaag mag vast niet van de kindbescherming.'

'Nee, ik liet de andere oplossingen zoeken.'

'Ja, absoluut!'

6.4 Waardering Eigen-kracht conferentie

Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de deelnemende leden van familie en sociaal netwerk over de conferentie als geheel, is hen gevraagd een rapportcijfer te geven. De cijfers die gegeven zijn variëren tussen de 1 en 10. In totaal geeft 94% van de respondenten een voldoende: een zes of hoger.

Gemiddeld geven de respondenten een 7,6 als rapportcijfer (N=551).

Meest genoemde positieve elementen die in de beoordeling een rol spelen:

- goede organisatie;
- verloop (proces);
- resultaat;
- sfeer;
- uitleg;
- duur (tijd die nodig was);
- betrokkenheid van veel personen.

Meest genoemde negatieve elementen die in de beoordeling een rol spelen:

- duur (te lang);
- niet alles aan bod geweest;
- resultaat;
- chaotisch;
- afwezig.

De volgende citaten geven weer hoe de deelnemers tot hun oordeel kwamen:

'Een 5. Rommelig, veel ruzie.'

'Een 7. Goed overleg. Tijdsbewaking was minder waardoor we lang bij elkaar zijn geweest met uiteindelijk wel een heel goed plan.'

'Een 8. Omdat op zo'n conferentie alle problemen boven tafel gegooid worden en je met een goede oplossing weggaat en met een opgelucht gevoel naar huis gaat.'

'Een 8. De sfeer was open. Er werd naar elkaar geluisterd. Mensen zeiden hun zegje. Respect voor elkaars mening aanwezig.'

'Een 9. Ik vind dit een hele goed manier om families te helpen.'

'Een 10. Idee is goed, pakt een gat in de maatschappij.'

6.5 Waardering plan

Het na te streven resultaat van een Eigen-kracht conferentie is een veilig plan voor de kinderen waarover zorgen bestaan. Om een indruk te krijgen van de waardering van het door de familie zelf gemaakte plan, is de deelnemers gevraagd ook voor dit onderdeel een rapportcijfer te geven. Dit is door het overgrote deel gedaan (N=538).

Het gemiddelde rapportcijfer dat voor het plan wordt gegeven is 7,7. De cijfers variëren van 1 tot 10. In totaal geeft 93% een 6 of hoger.

Over het algemeen is men enthousiast over het plan en hoe het tot stand gekomen is. In de toelichting op het cijfer worden veel opmerkingen gemaakt over de uitvoering van het plan. Deze variëren van scepsis tot het volste vertrouwen in de uitvoering. Duidelijk is dat de respondenten het maken van het plan als stap één zien, maar dat de uitvoering van het plan volgens hen pas echt bepaalt of het plan geslaagd is.

De volgende citaten geven weer hoe de deelnemers tot hun beoordeling kwamen:

'Een 2. Er is nog steeds geen oplossing voor de kinderen.'

'Een 5 omdat er nog veel onderzoek en verdere stappen gezet moeten worden.'

'Een 7. Ik twijfel een beetje hoe de ouders er mee om zullen gaan.'

'Een 8. Dit plan is van zoveel kanten getest en bekeken dat het moet gaan lukken.'

'Een 8. Unaniem besluit.'

'Een 10. Omdat bij familie beter en vertrouwder is!!!'

6.6 Waardering coördinator

De Eigen-kracht coördinator is degene die de deelnemers bij elkaar brengt en de conferentie faciliteert. Hoe kijken de deelnemers aan de Eigen-kracht conferenties aan tegen deze persoon? Om hier achter te komen is hen gevraagd ook hiervoor een rapportcijfer te geven.

Het gemiddelde rapportcijfer (N=550) dat de deelnemers geven is een 8. Het hoogste cijfer dat gegeven is, is een 10. Het laagste cijfer een 1. 96% geeft een 6 of hoger.

Zowel de houding als de vaardigheden van de coördinator worden geprezen. Zijn of haar neutraliteit, organisatie- en doorzettingsvermogen en manier van omgaan met alle deelnemers worden veelvuldig geprezen.

De volgende citaten geven weer hoe de deelnemers tot hun beoordeling kwamen:

'Een 3. Ik had slechte uitleg.'

'Een 5. Geen sterk figuur. Komt wat klungelig over.'

'Een 7. Duidelijkheid en uitstraling.'

'Een 8. In de voorbereiding heel belangrijk geweest om grote groep mensen bij elkaar te brengen. Ook veel energie gestoken om het probleemkind te motiveren voor de bijeenkomst. Tijdens de conferentie was de inbreng beperkt, net voldoende.'

'Een 9. Goed gecoördineerd! Erg goed voorbereid en de dag heel goed laten verlopen: rustige en respectvolle manier; erg positief en gericht op oplossingen.'

6.7 Overige opmerkingen en suggesties

De vragenlijst is besloten met de vraag of de deelnemers nog opmerkingen of suggesties hebben. Honderdzevenendertig personen, dat is circa een kwart van de respondenten, maken gebruik van deze mogelijkheid. Vaak uit men tevredenheid en suggereert men dat er meer gedaan moet worden aan de bekendheid van Eigen Kracht. Onderstaande opsomming omvat alle geplaatste suggesties.

Suggesties met betrekking tot de Eigen-kracht conferentie (bijeenkomst):

- duidelijker op de flap-over schrijven;
- concretere afspraken in plan;
- minder lang;
- hulpverlener uitnodigen die uitlegt hoe hulpverlening werkt;
- een vervolgesprek;
- hulpverlening moet aanwezig zijn;
- eerste gedeelte kan korter;
- meenemen van pennen en notitieblokken;
- afsluiting moet niet te lang duren;
- hoofdpersoon het laatste woord om te bedanken;
- bij begin zeggen wat de opdracht van de avond is;
- zaal zoeken zonder rumoer;
- broodjes als de conferentie op lunchtijd begint;
- niet pas na 3 maanden evalueren.

Suggesties met betrekking tot (het werk van) de coördinator:

- hele bijeenkomst laten leiden door de Eigen-kracht coördinator;
- fijn als de coördinator nog een jaar contact houdt;
- Eigen-kracht coördinator moet geen haast hebben;
- na afloop sneller het plan uitwerken;
- datum en betrokkenen ruim van tevoren vastleggen;
- 2 of 3 keer toetsen of het loopt;
- meer sturing van de coördinator.

Suggesties met betrekking tot de aanwezigheid van kinderen:

- niet 's avonds in verband met uitlopen;
- niet te lang in verband met vermoeidheid;
- extra compliment van de Eigen-kracht coördinator voor de kinderen;
- geen moeilijke woorden gebruiken;
- geduld met de kinderen;
- er moet nog eens gepraat worden zonder de kinderen erbij;
- geen kinderen erbij; dat is te pijnlijk voor hen;
- niet alleen negatieve informatie over het kind;
- Eigen-kracht coördinator moet goed met kinderen kunnen omgaan.

Andere suggesties:

- meer PR;
- vaker inzetten om families te helpen.

Tot slot nog een aantal hartenkreten van leden van familie en sociaal netwerk:

'Het heeft ons zeer verrijkt.'

'De Eigen Kracht conferentie kan een hoop narigheid voorkomen binnen families en de zorgen verminderen. Het zelf oplossen is juist voor de langere termijn erg belangrijk, het bevordert zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel, het vermindert of voorkomt afhankelijkheid.'

'Ik sta volledig achter deze manier van komen tot een oplossing. Het hele netwerk om bepaalde mensen heen zijn namelijk mijns inziens 'professionals'.'

'Het is zo'n fijn gevoel als je vrienden en familie bij elkaar komen om aan een oplossing te werken. Jij hoeft het maar 1 keer uit te leggen aan iedereen en met elkaar kan er aan een plan gewerkt worden in plaats van ieder voor zich. Er zijn ooit al hulpverleners geweest, die gaan weer weg. Nu gaan we regelmatig het plan bekijken en bijstellen met een groep bekenden/familie.'

'Ik blijf voor jullie bidden, voor dit bijzondere werk.'

'ik vond deze conferentie in 1 woord 'vreselijk'. Dit had nooit plaats moeten vinden. Iedereen ging met een zeer rot gevoel, schuldgevoel weg! De situatie is moeder gaat dood, vader wil de kinderen absoluut niet. De vraag op de conferentie was 'waar gaan de kinderen heen als moeder doodgaat?' Als iemand de kinderen in huis wilde hebben, was dat al geregeld. Nu moest een doodzieke moeder daar horen dat familie en vrienden de kinderen niet konden opnemen. En de dochter van 14 werd medegedeeld door de medewerkster van jeugdzorg dat er waarschijnlijk geen plek was voor haar in een pleeggezin omdat ze te oud is!!!!'

'Ik vind het knap dat iemand van Jeugdzorg weet wat goed is voor kinderen die ze nog nooit heeft ontmoet! Heeft ze zelf ook toegegeven.'

'Ik vind het jammer dat eigen kracht niet echt bekend is. Er zijn veel gezinnen met moeilijkheden en ze durven niet naar instanties aan te kloppen voor hulp, omdat ze bang zijn dat hun kinderen verplaatst worden. Maar als ze het gevoel zouden kunnen hebben dat er gezocht wordt samen met hen naar een oplossing, zouden ze eerder aan de bel trekken!!'

'Zo samen de taken verdelen en met elkaar een miserabele situatie weer leefbaar maken, dat haalt het beste in een mens naar boven. En kinderen die zich eerste hopeloos voelden gaan weer geloven in de (goedheid van) mensen. Je zet met zijn allen mensen weer op hun benen. Deze vorm van hulpverlening zou veel meer bekendheid moeten krijgen, veel vaker toegepast moeten worden. Het heeft diepe indruk op me gemaakt.'

7 Tevredenheid kinderen

7.1 Inleiding

Voor het eerst in het onderzoek naar Eigen Kracht zijn er over een heel jaar gegevens verzameld met betrekking tot de tevredenheid van de minderjarige deelnemers aan een Eigen-kracht conferentie. De deelnemende kinderen en jongeren hebben een speciaal voor hen ontwikkeld enquêteformulier gekregen (zie bijlage 4). Er zijn 144 formulieren uitgezet. Er kwamen er 97 terug. Dat is een respons van 67%.

7.2 Achtergrondkenmerken respondenten

Onder de 97 respondenten zijn 48 meisjes en 39 jongens. Van 10 kinderen is het geslacht niet ingevuld.

De meeste respondenten zijn jongeren in de leeftijd van 13-18 jaar (51%), 39% is 5-12 jaar en van 10 personen is de leeftijd onbekend.

De 97 respondenten zijn afkomstig uit 61 Eigen-kracht conferenties.

Op de vraag voor wie de Eigen-kracht conferentie werd gehouden, antwoordt de meerderheid dat het voor henzelf was en/of voor hun broer en zus.

Voor wie werd de Eigen-kracht conferentie gehouden?

Persoon	Aantal
Mijzelf	73
Mijn broer/zus	37
Mijn neef/nicht	8
Mijn vriendje/vriendinnetje	11
Anders	14
<i>Totaal</i>	<i>141</i>

Het totaal aantal personen voor wie de Eigen-kracht conferentie werd gehouden is hoger dan het aantal respondenten. Een conferentie kan voor meerdere personen gehouden, bijvoorbeeld voor alle kinderen in een gezin. Bij anders bedoelen 9 respondenten (een van) hun ouders; zij hebben de conferentie voor zichzelf, hun broer/zus en hun ouder(s) ervaren.

7.3 De Eigen-kracht conferentie

Er is de kinderen en jongeren gevraagd om een rapportcijfer te geven voor de Eigen-kracht conferentie.

Zij gaven de conferentie 8,0 (n=97).

Het laagst gegeven cijfer was een 2, het hoogste een 10; respectievelijk een- en achttien maal gegeven. Er werden 5 onvoldoendes gegeven.

De kinderen laten hun cijfer vooral afhangen van:

- het resultaat;
- de organisatie;
- de betrokkenheid van de familie;
- duur van de Eigen-kracht conferentie;
- de sfeer;
- het verloop van de gesprekken;
- of zij hun mening hebben kunnen zeggen.

Enkele citaten uit de toelichting:

'Een 5. Ik vond het saai.'

'Ik vond een 7 en mijn moeder is het ermee eens. Doei!.'

'Een 8 omdat het wel goed geregeld was.'

'Het was heel erg en het was goed gekomen met alles. Ik dank jullie allemaal.'

'Een 10 omdat je een probleem oplost.'

7.4 Plan

Er is de kinderen gevraagd om een rapportcijfer voor het plan van de Eigen-kracht conferentie te geven. Zij gaven de conferentie gemiddeld een 8,5 (n=92).

Het laagst gegeven cijfer was een 1 (3 maal gegeven), het hoogste een 10 (39 maal gegeven). Er zijn 6 onvoldoendes gegeven.

De kinderen laten hun cijfer vooral afhangen van:

- of ze het ermee eens zijn;
- hoe het tot stand kwam.

Enkele citaten uit de toelichting:

'Een 6: Ik ben het met sommige dingen eens en niet mee eens.'

'Een 8 omdat het een goede plan was en dat het erg goed ging met het overleggen.'

'Een 10 omdat ze dan ook bij ons komen logeren.'

'Een 10 omdat we nu van 2 families 1 zijn geworden en alles is goed besproken.'

'Een 10. Ik wou deze plan graag.'

7.5 Eigen-kracht coördinator

Er is de kinderen gevraagd om een rapportcijfer voor de Eigen-kracht coördinator. Zij gaven de conferentie gemiddeld een 8,5 (n=87).

Het laagst gegeven cijfer was een 2 (1 maal gegeven), het hoogste een 10 (29 maal gegeven). Er werd 1 onvoldoende gegeven.

De kinderen laten hun cijfer vooral afhangen van:

- het vermogen van de coördinator om de zaak goed te organiseren;
- of de coördinator goed uitlegt;
- de inzet van de coördinator;
- de bejegening door de coördinator.

Enkele citaten ter toelichting:

'Een 7. Ik vond haar een beetje streng.'

'Een 7. Hij was er grotendeels niet bij maar zover hij er was, was hij geweldig met uitleg.'

'Een 8. Omdat ze veel regelt en aardig is.'

'Een 9 omdat ze goed uitlegt en stil was op de gang.'

'Een 10. Ze heeft mij geholpen en gesteund.'

'Een 10. Hij heeft veel gedaan om deze conferentie goed te laten verlopen. Hij is vaak op en neer gegaan en is bij iedereen langs geweest en contact opgenomen.'

7.6 Overige opmerkingen

Het formulier eindigt met de vraag 'Wil je nog iets anders vertellen?' Zevenentwintig kinderen en jongeren maken hiervan gebruik. Op een enkeling na die vertelt dat het eten lekker was of de coördinator bedankt, uiten de respondenten hier hun gevoelens. Hun opmerkingen staan vol met gevoelswoorden als 'tof', 'gezellig', 'jammer', 'eng', 'moeilijk' en 'superblij'.

Enkele voorbeelden:

'Dat het erg moeilijk was om toe te kijken naar huilende kinderen en dan moet ik zelf ook huilen.'

'Ik vind het een goede en toffe oplossing.'

'Ik ben soms verdrietig, want ik ben 9 jaar en dan is het moeilijk om te vertellen.'

'Ik ben niet aan het woord gekomen en ze moeten mijn moeder niet zo laten stressen.'

'Dat mijn vriendin niet aan het woord gekomen is om te vertellen wat zij voelde!!!!!!'

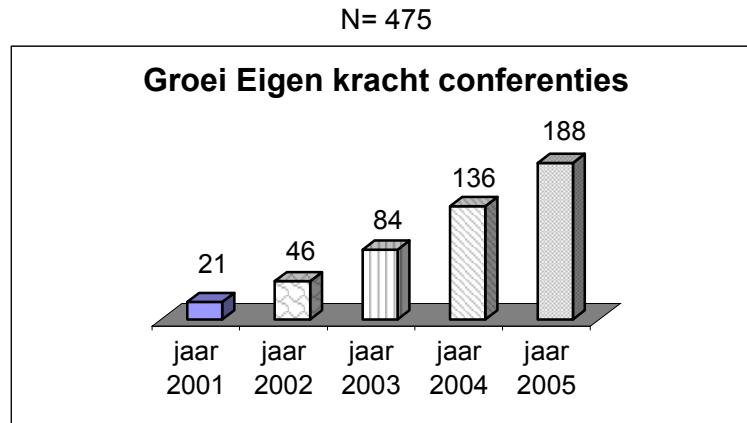
'Ik ben SUPER blij dat het plan doorgaat.'

'Ik vond het goed geregeld en dat het heel gezellig was.'

8 Samenvatting en conclusies

8.1 Inleiding

In Nederland werden de eerste Eigen-kracht conferenties in 2001 gehouden. Sindsdien neemt het aantal jaarlijks toe, evenals het aantal provincies waar Eigen Kracht wordt ingezet.

Dit rapport doet verslag van de jaarcijfers 2005 van Eigen Kracht.

Eigen Kracht is een besluitvormingsmodel dat de verantwoordelijkheid voor het maken van een hulpplan legt bij de direct betrokkenen (familie en sociaal netwerk).

In deze jaarcijfers wordt beschreven wat in 2005 de feitelijke gegevens rond aanmeldgedrag zijn, hoeveel Eigen-kracht conferenties er zijn gehouden en wat de resultaten en gang van zaken tijdens de conferenties zijn. De uitkomsten van de tevredenheidsenquêtes onder aanmelders en deelnemers uit familie en netwerk (volwassenen en kinderen) zijn tevens in dit verslag opgenomen.

In 2005 werden in totaal 188 zaken afgerond. Het onderzoek omvat deze 188 zaken, afkomstig uit de provincies Groningen, Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland (inclusief Amsterdam), Zuid-Holland en Zeeland. Het onderzoek heeft plaatsgevonden door bestudering van schriftelijke bronnen.

Informatie over de feitelijke gegevens zijn verkregen bij de Eigen-kracht coördinatoren. Zij hebben daartoe een registratieformulier met open en gesloten vragen ingevuld. De gegevens over de tevredenheid zijn verkregen uit een tevredenheidsenquête onder de deelnemers aan de Eigen-kracht conferentie.

Er heeft geen selectie van zaken plaatsgevonden. Alle 188 afgeronde zaken zijn bestudeerd. De uitkomsten geven derhalve een representatief beeld van de zaken in 2005. Dit geldt ook voor de tevredenheidsenquêtes. De respons onder aanmelders bedroeg 74%, die van volwassen leden van familie en netwerk 67% en van kinderen 67%.

In dit hoofdstuk worden enkele belangrijke resultaten van de Eigen-kracht conferenties in 2005 vergeleken met de resultaten uit eerdere jaren (zie de grafieken).

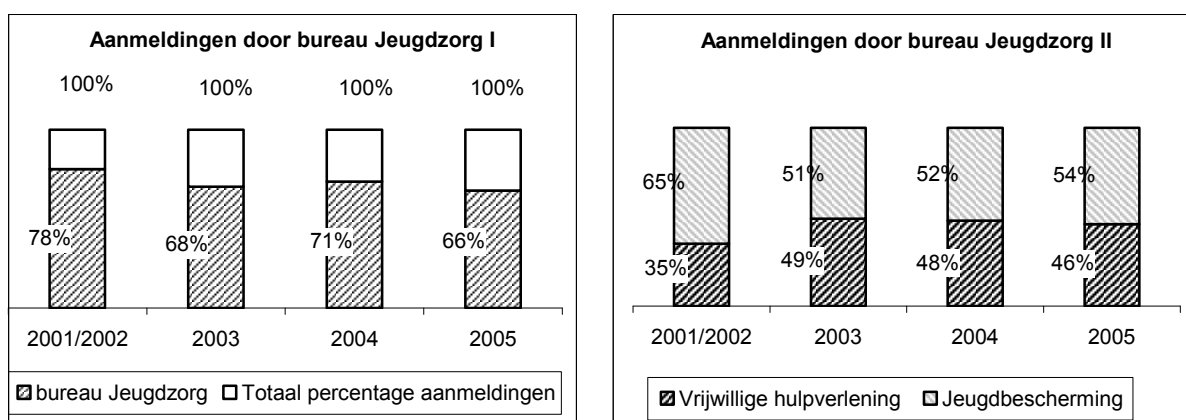
8.2 Aanmeldgedrag

In 2005 zijn er 226 nieuwe zaken bij Eigen Kracht aangemeld. De aanmeldingen konden meteen in behandeling genomen worden; er waren geen wachtlijsten.

Van de 188 in 2005 afgeronde zaken, zijn de aanmelders vrijwel altijd beroepsmatig bij een gezin betrokken. Slechts drie maal werd een zaak aangemeld door een lid van familie of netwerk. Meestal (in 90% van de aanmeldingen) is de aanmelder ook degene die voor het eerst het idee geopperd heeft om een Eigen-kracht conferentie te houden.

Het grootste deel (66%) van de aanmelders werkt bij een bureau Jeugdzorg. Van deze aanmeldingen is 46% afkomstig van de vrijwillige hulpverlening van het bureau Jeugdzorg, de rest van de afdeling jeugdbescherming. Overige aanmelders zijn hulpverleners van ondermeer zorgaanbieders, MEE, de Raad voor de Kinderbescherming en het AMK.

Met de groei van het aantal aanmeldingen, neemt ook het aantal verschillende organisaties die aanmeldt toe. Het aandeel van bureau Jeugdzorg blijft groot, maar is relatief afgenomen.

Aanmelders zetten Eigen Kracht het meest in bij gezinnen die al langer hulpverlening krijgen. Circa een op de drie gezinnen krijgt een Eigen-kracht conferentie aangeboden in het eerste jaar dat zij met hulpverlening te maken hebben, de rest daarna.

De aanmelders noemen gedragsproblemen van het kind, dood/ziekte van ouders of verzorgers, huiselijk geweld en pedagogische onmacht/verwaarlozing als meest voorkomende problematieken. Verder komen vaak voor: echtscheidingsperikelen, psychiatrische problematiek ouders, financiële en huisvestingsproblemen en verslaving van ouders. Vergeleken met voorgaande jaren is het aantal aanmeldingen waarin huiselijk geweld een rol speelt relatief gegroeid, evenals de situaties waarin sprake is van een verstandelijke handicap van kind of ouders.

De aanmelder wil dat familie en netwerk een plan maakt over gemiddeld 1,6 kwesties. Meestal moeten afspraken gemaakt worden over de opvoeding van het kind en waar het kind moet wonen. Circa veertig procent van de kinderen voor wie de Eigen-kracht conferentie gevraagd wordt, is op dat moment uit huis geplaatst.

Per aanmelding gaat het gemiddeld om meer dan één kind (1,6). Vijfenvijftig procent van de kinderen zijn in de leeftijd van 0-12 jaar, de rest is ouder. Het zijn meer meisjes (56%) dan jongens. Bijna veertig procent van de kinderen heeft minimaal één ouder die buiten Nederland geboren is.

In 2005 is het aantal vragen om een Eigen-kracht conferentie voor een volwassene toegenomen; er werden 12 Eigen-kracht conferenties gehouden waar geen kinderen bij betrokken waren.

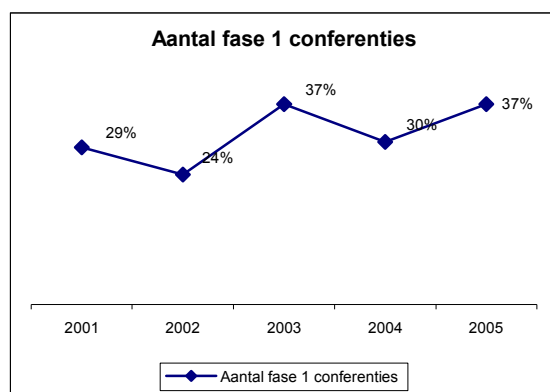
In de voorbereiding van en tijdens de Eigen-kracht conferentie werken aanmelder en Eigen-kracht coördinator samen. Beiden zijn over het algemeen tevreden over deze samenwerking. De aanmelder beoordeelt de samenwerking met de coördinator met een 8. De Eigen-kracht coördinator beoordeelt de samenwerking met de aanmelder gemiddeld met een 7.

8.3 Resultaat en verloop Eigen-kracht conferenties

Wanneer gezinnen een Eigen-kracht conferentie wordt voorgesteld, stemmen de meeste daarmee in. Bij 63% van de onderzochte zaken leidde het contact met de Eigen-kracht coördinator tot een conferentie; familie en bekenden kwamen bij elkaar om samen een plan te maken.

8.3.1 Fase 1 zaken

In 37% van de zaken waar een Eigen-kracht coördinator aan het werk ging, kwam het niet tot een conferentie. Het percentage fase 1 zaken is van jaar tot jaar verschillend. Hoe dit komt is niet bekend.

Van de fase 1 zaken uit 2005 is bekend dat in 44% van de gevallen een oplossing voor de problemen werd gevonden tijdens de voorbereidingsperiode. Familieleden vonden samen een oplossing of deden dit met behulp van hulpverleners. Eigen-kracht coördinatoren hebben in de fase 1 zaken contact gehad met gemiddeld 6,4 personen per zaak.

8.3.2 Fase 2 zaken

Van de 188 zaken die in 2005 werden afgerond, kwam het 118 maal tot een Eigen-kracht conferentie (fase 2 zaak). 66% wordt binnen twee maanden gerealiseerd; 88% binnen drie maanden.

Het merendeel van de mensen die gevraagd worden om mee te doen met een Eigen-kracht conferentie, neemt de uitnodiging aan. In 2005 waren dat 1546 personen, waaronder 246 kinderen. Gemiddeld nemen 13,1 personen deel aan een Eigen-kracht conferentie. Van hen is 66% familie, 16% lid van het sociaal netwerk en 18% professional.

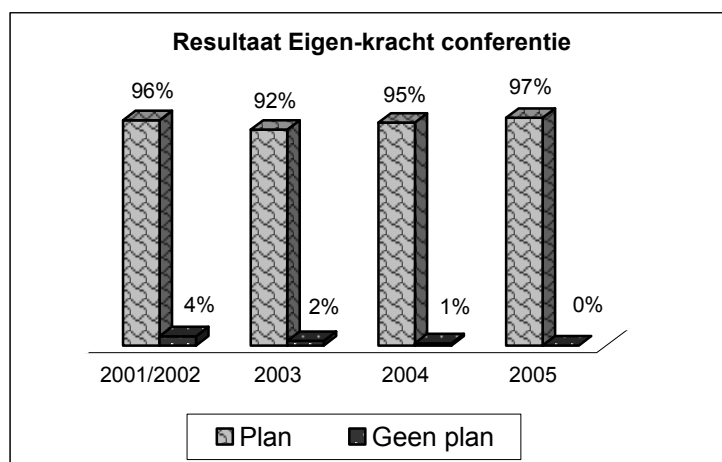
Per conferentie waren gemiddeld 2,8 personen wel uitgenodigd maar niet aanwezig. In iets minder dan 1 op de 3 Eigen-kracht conferenties zijn er mensen (gemiddeld 0,5 persoon)

niet welkom op de conferentie. Uit eerder onderzoek is bekend dat de reden meestal ligt in het in gevaar brengen van de veiligheid van andere deelnemers (Van Beek 2003b, 2004b, 2005a). Ongeveer de helft van deze personen werkt wel mee aan de conferentie, bijvoorbeeld door zijn of haar mening schriftelijk te laten weten of een vertegenwoordiger te sturen.

De families komen het liefst bijeen in een voor hen bekend wijk- of kerkgebouw. Zij kiezen zelden voor een kantoorlocatie. Iets meer dan de helft van de Eigen-kracht conferenties wordt op een doordeweekse dag gehouden, de rest in het weekend. De meeste bijeenkomsten zijn overdag.

Zesenzestig procent van de Eigen-kracht conferenties neemt 1 tot 5 uur in beslag, de rest langer. De meeste families gebruiken hiervan gemiddeld 1 tot 3 uur voor de besloten tijd.

In 114 zaken (97%) slaagden familie en netwerk er in om het in één bijeenkomst eens te worden over een plan, in vier situaties (3%) was een vervolgbijeenkomst nodig. De plannen werden door de aanmelder als veilig voor het kind beoordeeld en als zodanig geaccepteerd als uitgangspunt voor verdere hulpverlening.

8.3.3 Inhoud plannen

De families besluiten dat 48 kinderen van verblijfplaats zullen veranderen. Voor bijna 6 op de tien kinderen betekent dit dat ze gebruik zullen maken van een minder intensieve hulpvariant, 2 op de tien gaan gebruik maken van een intensievere hulpvariant.

In bijna 80% van de plannen van de families wordt om enige vorm van professionele hulp gevraagd. De rest maakt alleen onderlinge afspraken waarbij professionals niet nodig zijn.

In 88% van de plannen staat een afspraak over een evaluatiemoment. In 77% van de plannen heeft de familie vastgelegd wat zij willen doen als de omstandigheden wijzigen of er zich onverwachte ontwikkelingen voordoen.

8.4 Vergelijking zaken wel en niet Eigen-kracht conferentie

Er is nog weinig bekend over de factoren die van invloed zijn op het wel of niet leiden tot een Eigen-kracht conferentie. Zeker is dat het in 2005 van de 188 afgeronde zaken, het 118 maal tot een Eigen-kracht conferentie kwam (fase 2), 70 maal niet (fase 1). Als we de zaken die wel tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid op hoofdzaken vergelijken met de zaken die in de voorbereiding zijn gestaakt, valt het volgende op.

Allereerst zijn er regionale verschillen. Het percentage fase 1 zaken varieert van 22% (Friesland) tot 45% (Overijssel). Een verklaring van deze verschillen is in het kader van dit onderzoek niet te geven.

Zowel bij de fase 1 als bij de fase 2 conferenties is het bureau Jeugdzorg de grootste aanmelder. Bij de zaken die wel tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid, is het bureau Jeugdzorg vaker de aanmelder dan bij zaken waarbij het niet tot een conferentie komt.

De duur van de voorafgaande hulpverlening is bij beide groepen nagenoeg gelijk.

Bij beide groepen worden gedragsproblemen het meest genoemd als achtergrondproblematiek. Bij zaken die wel tot een conferentie leiden, komen daarna dood/ziekte ouders/verzorgers en huiselijk geweld. Bij zaken die niet tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid zijn dit echtscheidingsperikelen en huiselijk geweld.

Bij zaken die wel tot een conferentie hebben geleid, gaan de vragen het meest over respectievelijk opvoeding, wonen en omgangsregeling. Bij zaken die niet tot een conferentie hebben geleid zijn opvoeding en wonen ook de belangrijkste vragen. Daarna gevolgd door het gedrag van het kind.

Het gemiddeld aantal kinderen per verwijzing ligt bij de fase 1 en 2 zaken even hoog. De leeftijd en van de kinderen zijn nagenoeg gelijk. Zo ook het aantal kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond en de verblijfplaats van de kinderen bij verwijzing naar Eigen Kracht. Het percentage jongens is iets hoger bij de zaken die niet tot een Eigen-kracht conferentie hebben geleid.

8.5 Informatie aan de deelnemers

In het onderzoek van de Eigen-kracht conferenties van 2005 is extra aandacht besteed aan een aspect van de tevredenheid van de volwassen deelnemers (aanmelders en leden uit familie en netwerk). Het betreft de tevredenheid van de deelnemers over de verstrekte informatie.

Van de aanmelders vindt 86% dat zij voldoende zijn geïnformeerd door de Eigen-kracht coördinator. De informatie waar zij het meest behoefte aan hebben, betreft hun eigen rol en inbreng tijdens de voorbereidingsperiode en de conferentie zelf. Daarnaast willen zij geïnformeerd worden over de gang van zaken tijdens de bijeenkomst. Ook is er interesse in wat Eigen Kracht inhoudt en beoogt.

Net als de aanmelders hebben de leden van familie en netwerk behoefte aan informatie. Uit eerder onderzoek is bekend waarover zij geïnformeerd willen worden (Van Beek 2003a, 2003b, 2004b, 2005a; Van Beek en Gramberg, 2003). Zij willen op de hoogte gesteld worden van de bedoeling van Eigen kracht en de gang van zaken tijdens de Eigen-kracht conferentie. Ook willen zij achtergrondinformatie over de problemen in het gezin en hulpmogelijkheden.

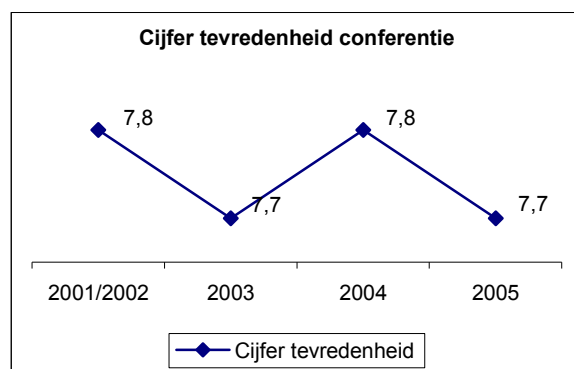
De tevredenheid over de informatie over de bedoeling van Eigen kracht is 87%, over de gang van zaken 83%, over de situatie van kind en gezin 81% en over de hulpmogelijkheden 77%.

Zes op de tien deelnemers uit familie en netwerk vertellen dat hen is gevraagd welke informatie zij wilden hebben. Tien procent van deze mensen kreeg de gevraagde informatie niet of ten dele.

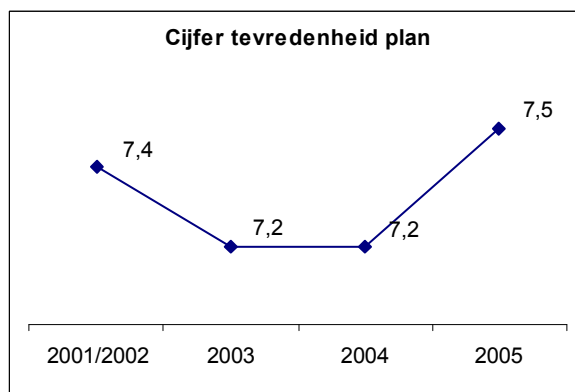
Men is tevreden over de mate waarin men geïnformeerd is door de Eigen-kracht coördinator en vindt de informatie duidelijk. Hetzelfde geldt voor de informatie die de aanmelder en andere professionals gegeven hebben, zij het in iets mindere mate.

8.6 Tevredenheid aanmelders

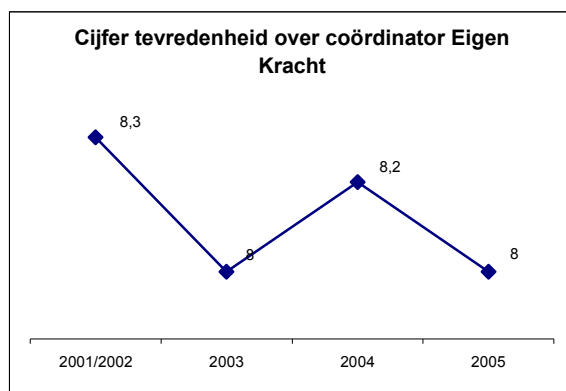
Aanmelders zijn in meerderheid tevreden over de Eigen-kracht conferentie. Zij waarderen de bijeenkomst zelf gemiddeld met een 7,7. Er is tevredenheid over de uitkomst (plan en proces), het aantal aanwezigen, de organisatie van de Eigen-kracht conferentie en de inzet van en samenwerking met Eigen-kracht coördinator.

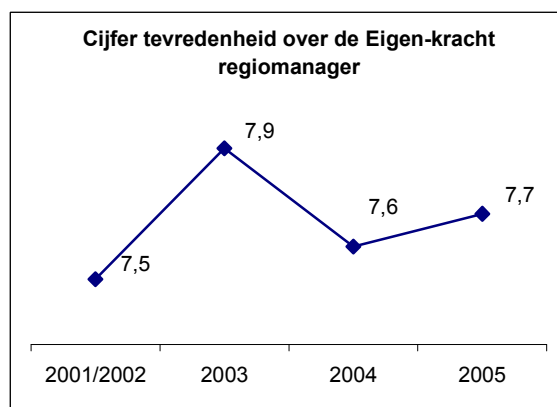
Het resultaat van de conferentie -het plan- geven zij gemiddeld een 7,5. Dit cijfer komt overeen met het feit dat de aanmelders de plannen van de families als veilig en wettig hebben geaccepteerd. Bij het geven van het rapportcijfer hebben de aanmelders vooral gelet op de duidelijkheid, haalbaarheid, veiligheid en volledigheid van het plan. Ook vinden zij de inbreng en medewerking van de familie aan het proces van besluitvorming belangrijk.

De Eigen-kracht coördinator krijgt het hoogste gemiddelde rapportcijfer: een 8. De aanmelders letten in hun beoordeling op de bereikbaarheid en houding van de coördinator, diens vaardigheden en de door hem of haar verstrekte informatie.

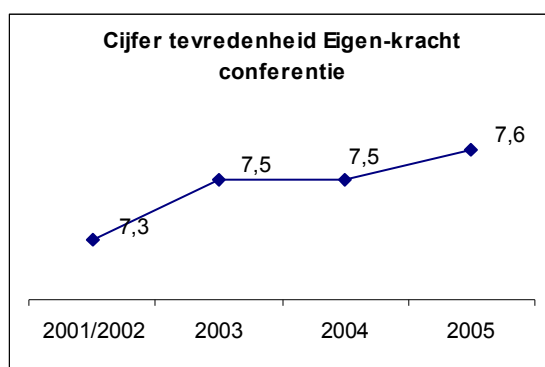
Met de Eigen-kracht regiomanager hebben de meeste aanmelders alleen in het begin te maken op het moment dat zij een zaak bij Eigen Kracht aanmelden. De regio-manager wordt gemiddeld met een 7,7 gewaardeerd. Bij het bepalen van dit cijfer speelt de bereikbaarheid van de regio-manager een rol, de verstrekking van informatie, snelheid van werken en de gegeven ondersteuning.

8.7 Tevredenheid 18 + deelnemers uit familie en netwerk

De aanwezige deelnemers uit familie en netwerk zijn voornamelijk ooms en tantes, ouders, broers en zussen, vrienden en grootouders.

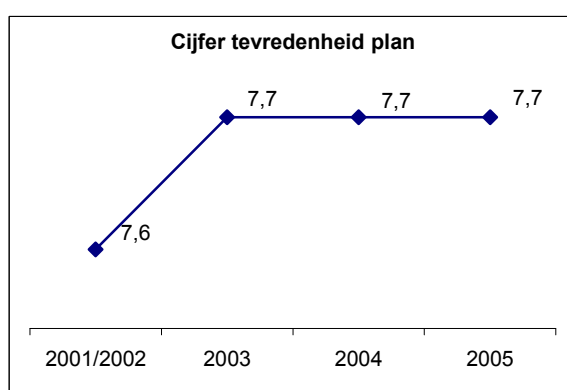
Zij zijn over het algemeen tevreden over de Eigen-kracht conferentie. Ze waarderen het geheel met een 7,6. Men vindt de goede organisatie, de sfeer, het verloop en het resultaat van belang.

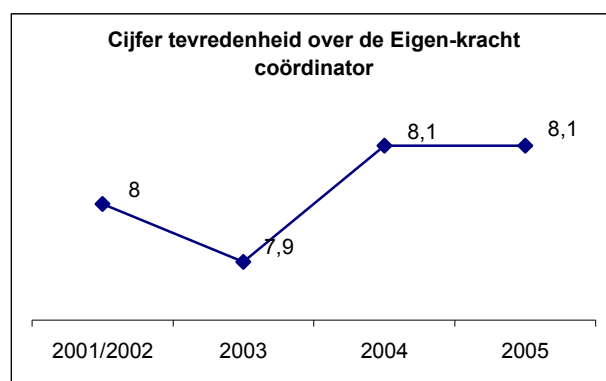
De deelnemers zijn over het algemeen tevreden over de mogelijkheden om deel te kunnen nemen aan het besluitvormingsproces. Vijfenzestig procent van de deelnemers vertelt zelf informatie gegeven te hebben tijdens de Eigen-kracht conferentie. Daarnaast heeft men voldoende kunnen vragen (90%) en zeggen (90%).

Bijna vier op de vijf deelnemers vindt dat zij hebben kunnen meewerken aan een oplossing, één op de vijf vindt dat zij dat ten dele hebben kunnen doen

De deelnemers waarderen het plan gemiddeld met een 7,7. Men let vooral op de kwaliteit (compleet, duidelijk, kind centraal) en de uitvoering (haalbaarheid) van het plan.

De Eigen-kracht coördinatoren worden gemiddeld met een 8,1 gewaardeerd. Zij hechten ondermeer aan hun neutraliteit, doorzettingsvermogen, organisatiekwaliteiten en manier van bejegenen.

8.8 Tevredenheid deelnemende kinderen en jongeren

In 2005 zijn er voor het eerst structureel gegevens verzameld over de tevredenheid van de kinderen en jongeren die deelgenomen hebben aan een Eigen-kracht conferentie. De meeste kinderen en jongeren die de kinderenquête hebben ingevuld, waren zelf de 'hoofdpersoon' van de Eigen-kracht conferentie, al dan niet samen met broers en zussen.

Net als bij de aanmelder en bij de volwassen deelnemers uit familie en netwerk, zijn de kinderen en jongeren over het algemeen tevreden. Ze geven de Eigen-kracht conferentie een 8. Zij letten op het resultaat, de organisatie, de betrokkenheid van de familie, de duur van de conferentie, de sfeer en of zij hun mening hebben kunnen zeggen.

Het plan krijgt een hoger cijfer: 8,5. Ze laten dat cijfer afhangen van of zij het ermee eens zijn en hoe het tot stand kwam.

De Eigen-kracht coördinator krijgt ook een 8,5. Daarbij is de bejegening door de Eigen-kracht conferentie gewogen, evenals het organisatievermogen, de inzet en de uitleg van de Eigen-kracht coördinator.

Zowel voor de Eigen-kracht conferentie, als voor het plan en de Eigen-kracht coördinator geven de kinderen en jongeren dus hogere cijfers dan de volwassen deelnemers.

Literatuurlijst

Beek, F. van (2003a). *Eigen Kracht volgens plan? Onderzoek naar de plannen en follow-up van de Eigen-kracht conferenties* (deelrapport 2). Voorhout: OKSWESP.

Beek, F. van (2003b). *Eigen Kracht conferenties. De eerste ervaringen in Nederland*. Voorhout:: WESP.

Beek, F. van (2004a). *Het gaat toch over mijn toekomst? Onderzoek naar de mening van kinderen en jongeren over Eigen-kracht conferenties*. Voorhout: WESP.

Beek, F. van (2004b). *Eigen-kracht conferenties. Jaarcijfers 2003*. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2005a). *Eigen-kracht conferenties. Jaarcijfers 2004*. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2005b). *Eigen Kracht in Gelderland. Rapportage van het onderzoek naar de Gelderse Eigen-kracht conferenties in 2004 en 2005 in het kader van het project 'Samen Sterker'*. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2005c). *Op de grens tussen bemoeizucht en zorg. Rapportage van het onderzoek naar Eigen-kracht conferenties in Overijssel en de verhouding van Eigen kracht tot de Wet op de Jeugdzorg*. Voorhout: WESP

Beek, F. van en Gramberg, P (2003). *Is dit de toekomst van de jeugdzorg? Onderzoek naar de tevredenheid van de (volwassen) deelnemers van Eigen-kracht conferenties* (deelrapport 4). Voorhout: OKSWESP.

Budford, G., Merkel-Hoguin, L., Nixon, P. (2003). *Learning with families: A Synopsis of FGDM research and evaluation in Child Welfare*. In: Promising results, potential new directions: International FGDM research and evaluation in Child Welfare (page 2-11). Englewood (USA): American Humane.

Joanknecht, L. (2003). *Wettelijke positie cliënt cruciaal voor toekomst jeugdzorg*. Recht van burgers hoort in Wet op de jeugdzorg. In: Nederlands Tijdschrift voor Jeugdzorg 3, pagina's 132-139.

Pagée, R. van (2001). *De Eigen-kracht conferentie*. De shift van hulpverlening naar dienstverlening. In: Nederlands Tijdschrift Jeugdzorg 3, pagina's 154-162.

Pagée, R. van (redactie) (2003). *Eigen Kracht. Family Group Conference in Nederland*. Van model naar invoering. Amsterdam: SWP.

Portengen, R. (2002) *Dichter bij huis. Netwerkleegzorg in Nederland*. Utrecht: NIZW/Trillium.